

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง : กรณีศึกษา

กองทุนหมู่บ้านเกาะแก้ว

หมู่ที่ 14 ต.หมู่สี่ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา

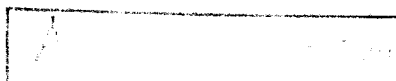
นางสาวสุปรียา อินทร์ศรี

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ปีการศึกษา 2545

บทคัดย่อ

นางสาวสุปรียา อินทร์สร : การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
กองทุนหมู่บ้านเกาะแก้ว หมู่ที่ 14 ต.หุมลี อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา

อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์เทพทวี โชควสิน , 141 หน้า

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงกระบวนการบริหารจัดการบริหารกองทุนหมู่บ้าน เพื่อติดตามการดำเนินงานของกองทุนว่าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่และบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติมากน้อยเพียงใด พร้อมทั้งการติดตามผลการดำเนินการของผู้กู้แต่ละรายที่นำเงินไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการสร้างรายได้มากหรือน้อยตลอดจนการศึกษาถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคที่ขัดขวางการพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และนำปัญหาของผู้กู้แต่ละรายมาวิเคราะห์ เพื่อเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในการประเมินโครงการครั้งนี้ได้มีการนำรูปแบบการประเมินแบบจำลองของซีพีโมเดล (CIPP Model) มาใช้ในการประเมิน โดยประเมินได้ 3 หน่วยระบบ คือ หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้ (หน่วยระบบ A) หน่วยระบบดำเนินการของผู้กู้แต่ละราย (หน่วยระบบ B) และหน่วยระบบบริบทของหมู่บ้าน (หน่วยระบบ C) บริบทของหมู่บ้านเกาะแก้วมีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ประสบผลสำเร็จ คือ ความเข้มแข็งของชุมชนมีผู้นำชุมชนที่เป็นศูนย์รวมของสมาชิกในชุมชนได้ และมีการดำเนินการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนมีความรู้ ความเข้าใจในกฎระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้ว รวมถึงสมาชิกผู้กู้เงินเพื่อไปพัฒนาอาชีพเสริมสร้างรายได้ลดรายจ่ายจริง

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ

ปีการศึกษา 2545

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

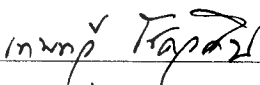
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ร่วมปรึกษา.....

หน้าอนุมัติ

อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้วเห็นสมควรรับเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาการจัดการและการประเมินโครงการ
ของสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้

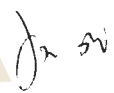
อาจารย์ที่ปรึกษา

(อาจารย์เทพทวี ไชควสิน)

กรรมการสอบ

(อาจารย์ ดร. พัฒนา กิติอาษา)

กรรมการสอบ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชนวัฒน์ ศรีสอ้าน)

อนุมัติให้สารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการจัดการและการ
ประเมินโครงการ

(รองศาสตราจารย์ทรงพร ทาเจริญศักดิ์)
คณบดีสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. 2545

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้จัดทำสารนิพนธ์ จึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำช่วยเหลือ อย่างดียิ่ง ทั้งในด้านวิชาการ และด้านการดำเนินงานการประเมิน ดังมีรายนามต่อไปนี้

- รองศาสตราจารย์ ดร. องค์กร อินทร์พรรษ์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญกมล กลิ่นศรีสุข , อาจารย์ ดร.พัฒนา กิติอาษา และคณะอาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี สุรนารี ที่ให้คำแนะนำปรึกษาด้านวิชาการ

- อาจารย์ เทพทวี โชควศิน อาจารย์ที่ปรึกษา สารนิพนธ์ และคุณน้ำค้าง ชมเมืองปัก อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมสารนิพนธ์

- องค์กรบริหารส่วนตำบลหุมสี ที่ให้ความอนุเคราะห์ เอื้อเฟื้อสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดประชุมเสวนากองทุนระดับตำบล

- นายสุนทร อินทร์ศรี ผู้ใหญ่บ้านเกาะแก้ว, คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้วทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเป็นอย่างดี

ท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้การเลี้ยงดูอบรมและส่งเสริมการศึกษาเป็นอย่างดีตลอดมา จนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้ประสบความสำเร็จในชีวิต

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

สุปรียา อินทร์ศรี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
หน้าอำนวยการ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง-จ
สารบัญแผนภาพ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่ 1 บทนำ	
1. หลักการและเหตุผล.....	1
2. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ.....	2
3. กรอบแนวคิดและทฤษฎี.....	2
4. วิธีการดำเนินการ.....	4
5. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินโครงการ.....	5
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	
1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง.....	6
2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติ พ.ศ. 2544	8
3. แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน.....	9
4. แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง.....	10
5. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้ว.....	10
6. การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง.....	14
7. หลักการประเมินโครงการรูปแบบการประเมินแบบชีพชีพโมเดล.....	14
8. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง.....	15

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ	
1. วิธีการประเมินโครงการ.....	16
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	17
3. ตัวแปรและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการ.....	17
4. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ.....	20
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล	21
6. การวิเคราะห์ข้อมูล	21
บทที่ 4 ผลการติดตามประเมินโครงการ	
1. ผลการประเมินบริบทชุมชน.....	23
2. ผลการประเมินโครงการ โดยภาพรวม.....	26
3. ผลการประเมินผู้เกี่ยวข้องแต่ละราย.....	28
4. สรุปผลการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ.....	41
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
1. สรุปผลการประเมินโครงการ.....	43
2. อภิปรายผล.....	45
3. ข้อเสนอแนะ.....	47
บรรณานุกรม.....	49
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แสดงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี.....	51
ภาคผนวก ข แสดงระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้ว.....	74
ภาคผนวก ค แสดงแบบรายงาน บร. 1-12	84
ภาคผนวก ง แสดงแผนที่ตั้งหมู่บ้านเกาะแก้ว.....	140

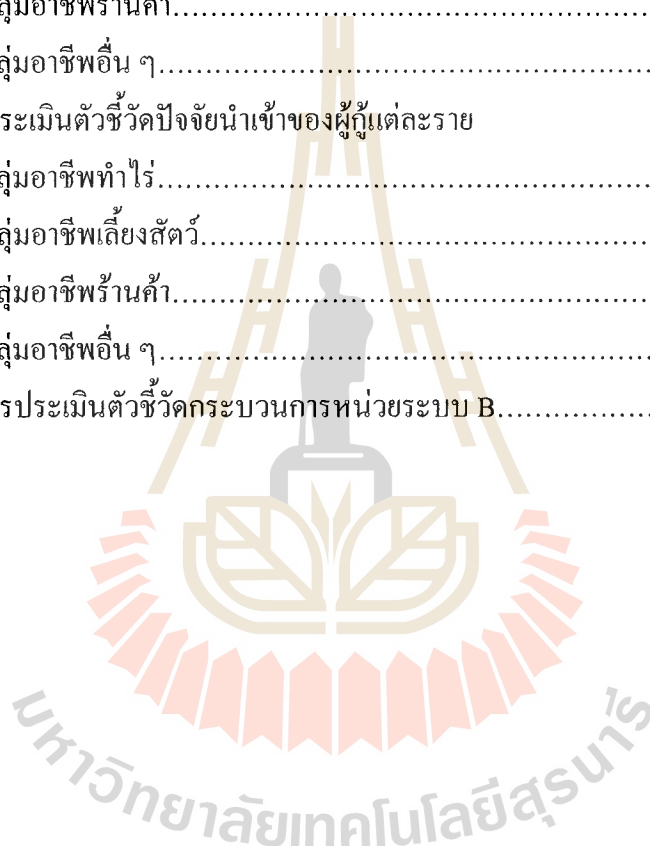
สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1. แสดงภาพรวมของการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน.....	3

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนและอัตราร้อยละของจำนวนประชากร.....	25
2. การประเมินตัวชี้วัดบริบทของผู้ดูแลราย	
2.1 กลุ่มอาชีพเลี้ยงสัตว์.....	29
2.2 กลุ่มอาชีพทำไร่.....	30
2.3 กลุ่มอาชีพร้านค้า.....	32
2.4 กลุ่มอาชีพอื่น ๆ.....	33
3. การประเมินตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าของผู้ดูแลราย	
3.1 กลุ่มอาชีพทำไร่.....	33
3.2 กลุ่มอาชีพเลี้ยงสัตว์.....	36
3.3 กลุ่มอาชีพร้านค้า.....	37
3.4 กลุ่มอาชีพอื่น ๆ.....	38
4. ผลการประเมินตัวชี้วัดกระบวนการหน่วยระบบ B.....	39

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

ในสภาวะปัจจุบันประชาชนมีการเกิดความยากจนกันมากทั้งในชนบทและชุมชนเมือง คือ การไม่มีทุนและขาดโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อที่จะนำมาพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ลดรายจ่าย ตลอดจนบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน ประกอบกับต้องเผชิญกับปัญหาเศรษฐกิจที่ซบเซา จึงทำให้บางชนบทชุมชนเมืองบางรายต้องกลายเป็นเมืองร้างเหลือแต่เพียงคนแก่และเด็กเล็ก เนื่องจากแรงงานสาวและหนุ่มได้พากันอพยพออกจากหมู่บ้านไปหางานทำตามเมืองหลวงเพื่อที่จะช่วยเหลือให้ตนเองและครอบครัวได้อยู่รอดไปวันหนึ่ง ๆ

ดังนั้นรัฐบาลซึ่งมี พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี มีเจตนาที่จะแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชน โดยมีการกำหนดนโยบายเร่งด่วนในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติขึ้น สำหรับเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม อีกทั้งเพื่อให้ท้องถิ่นนั้นมีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารการจัดการเงินกองทุนของตลาด เพื่อสร้างศักยภาพในการส่งเสริมความเข้มแข็งด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน อันเป็นการกระตุ้นให้เศรษฐกิจฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต

เพื่อให้ประชาชนในชนบทและชุมชนเมืองนั้นได้มีการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้อย่างต่อเนื่องในการประกอบอาชีพหนึ่งๆ และยังเป็นการลดรายจ่าย ตลอดจนบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นบางอย่างลงได้ ทั้งยังเป็นการเสริมสร้างให้ประชาชนได้มีอาชีพที่จะสามารถนำเงินนั้นออกไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม เพื่อที่จะช่วยหมุนเวียนระบบเงินทุนภายในหมู่บ้านให้มีศักยภาพมากขึ้นในการบริหารจัดการจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

จากความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่จัดตั้งกองทุนเสร็จแล้ว และได้รับการอนุมัติให้ตั้งกองทุนรับการจัดสรรเงินโอนเข้ากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแล้ว หรือชุมชนที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติก็ตาม เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนากองทุนไปสู่ความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน รัฐบาลจึงได้เน้นให้มีการประเมินและติดตามผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองนี้เพื่อที่จะได้เห็นถึงปัญหาและ

อุปสรรคของโครงการ เพื่อนำมาแก้ไขและหาแนวทางแก้ปัญหาโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีความพร้อมมากยิ่งขึ้นในการพัฒนาชุมชนเมืองและท้องถิ่น

2. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

1. เพื่อที่จะศึกษาถึงการบริหารและการจัดการของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองนั้น ๆ
2. เพื่อสร้างรายได้ สร้างโอกาสให้กับประชาชนในท้องถิ่น และเสริมสร้างไปสู่กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง
3. เพื่อสร้างศักยภาพ และยกระดับฐานรากเศรษฐกิจและสังคมของประเทศรวมทั้งเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต
4. เพื่อให้ได้ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชนพื้นที่เป้าหมาย และเพื่อทราบข้อมูลระดับความเข้มแข็งของชุมชน ตามตัวชี้วัดที่มีในกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง

3. กรอบความคิดทฤษฎี

กรอบความคิดทฤษฎี ที่ใช้เป็นต้นแบบในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองครั้งนี้ ได้ความคิดเชิงระบบที่เรียกว่า “ซีพีพีโมเดล” (CIPP Model) ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

C	ย่อมาจาก	Context	คือ	บริบทของหน่วยระบบ
I	ย่อมาจาก	Input	คือ	ปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ
P	ย่อมาจาก	Process	คือ	กระบวนการของหน่วยระบบ
P	ย่อมาจาก	Product	คือ	ผลผลิตของหน่วยระบบ

หน่วยระบบ A : หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้

จากแผนภูมินี้เป็นการแสดงภาพโดยรวมของการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและผู้กู้จึงประกอบด้วย 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นหน่วยระบบ A ได้แก่ หน่วยระบบการบริหารจัดการแนะนำ ส่งเสริมผู้กู้ คือ หน่วยระบบ AA

ส่วนที่ 2 เป็นหน่วยระบบ B ได้แก่ หน่วยระบบการดำเนินงานของผู้กู้แต่ละราย คือ หน่วยระบบ BB

สำหรับหน่วยระบบ A มีปัจจัยนำเข้า ได้แก่ 1 ตามรายการตั้งแต่ I1-I5 มีกระบวนการ ได้แก่ P ตามรายการตั้งแต่ P1-P5 และมีผลผลิต ได้แก่ O ตามรายการตั้งแต่ O1-O5

สำหรับหน่วยระบบ B คล้ายกันกับหน่วยระบบ A คือ เป็นหน่วยระบบของผู้กู้แต่ละคนมีปัจจัยนำเข้า ได้แก่ I ที่จะนำมาประกอบกิจการของผู้กู้แต่ละรายมี P คือ กระบวนการทำอาชีพตามรายการและมี O ได้แก่ ผลผลิต

ความเชื่อมโยงที่สำคัญของหน่วยระบบ A และ B คือ เป็นหน่วยระบบกองทุนผู้ให้เงินกู้แก่หน่วยระบบ B อาจจะช่วยหาตลาดจำหน่ายสินค้า ตลอดจนหาวิธีแนะนำการดำเนินงานให้ได้ผลดี ส่วนหน่วยระบบ B เมื่อดำเนินการได้ผลดี ส่งคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ย ให้กับหน่วยระบบ A

บริบท (C) ในที่นี้หมายถึงบริบทของหน่วยระบบ A และ B เช่น ประชากรในชุมชน และสภาพภูมิประเทศ

4. วิธีการดำเนินการ

การดำเนินการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจะต้องมีการศึกษาหรือหาข้อมูลหรือเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วยในการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งทำได้ดังนี้คือ

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล อาจจำแนกดังนี้

4.1.1 ข้อมูลที่เราสามารถที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลได้โดยตรง จากกลุ่มเป้าหมายด้วยตนเองซึ่งเราเรียกว่า “ข้อมูลปฐมภูมิ” ซึ่งอาจจะมีการเก็บได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกต การทดสอบ ฯลฯ โดยวิธีนี้จะเป็นการเก็บข้อมูลโดยตรงกับบุคคลที่เราต้องการข้อมูลเพื่อที่จะนำไปสู่ข้อมูลที่ไม่สับสนในการเก็บข้อมูลในแต่ละครั้ง และยังเป็นข้อมูลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของผู้ประเมิน

4.1.2 ข้อมูลที่เราได้มาจากแหล่งข้อมูลที่มีผู้ที่รวบรวมข้อมูล และทำการสรุปผลไว้แล้วเราเรียกว่า “ข้อมูลทุติยภูมิ” ซึ่งเป็นข้อมูลที่สะดวก ง่าย และรวดเร็ว ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งอาจจะได้มาจาก ข้อมูลเกี่ยวกับทางสาธารณสุข ได้มาจากสถานีอนามัย อสม. ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่หมู่บ้าน ได้มาจากผู้ปกครองท้องถิ่นนั้นๆ เป็นต้น

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการนำข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวม มาจัดและทำให้เป็นระบบระเบียบ เพื่อสะดวก รวดเร็ว และง่ายต่อการทำความเข้าใจ สรุปความโดยริเริ่มตั้งแต่การตรวจสอบ

ความถูกต้องของข้อมูล การจำแนกประเภทของข้อมูล แล้วนำมาวิเคราะห์โดยการเลือกค่าสถิติให้เหมาะสมกับจุดประสงค์ ระดับข้อมูล เราสามารถที่จะวิเคราะห์ข้อมูลได้ 2 ประเภท คือ

4.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นตัวเลขโดยใช้ค่าสถิติอาจจะเป็นสถิติเชิงบรรยายที่แสดงลักษณะและแปรผลอย่างครอบคลุมเฉพาะกลุ่มเป้าหมายที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเท่านั้น อาจจะทำได้จาก

- การแจกแจงความถี่ เป็นลักษณะของการขีดเส้น และนำช่องขีดนั้นๆ มานับใส่ลงในช่องแสดงความถี่ เช่น จากการเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจะทำโดยนับรยชิตของชาวบ้านที่ออกเสียงในแต่ละครั้งของผู้ที่ถูกเสนอชื่อ

- ค่าร้อยละ เป็นการหาค่าสถิติพื้นฐานที่นำมาเปรียบเทียบกัน ที่แสดงว่ากลุ่มเป้าหมายคิดเป็นเท่าไร โดยอาศัยฐานข้อมูลเท่ากับ 100 หน่วย

$$\text{(สูตร = ค่าร้อยละ} \frac{\text{จำนวนกลุ่มเป้าหมาย}}{\text{จำนวนข้อมูลทั้งหมด}} \times 100 \text{)}$$

4.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะของการบรรยายเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ หรือความคิดเห็นในประเด็นที่กำหนดอย่างลึกซึ้ง โดยที่จะกระทำโดยใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต โดยอาศัยทำการเก็บจากแบบ บร.4 เข้ามาช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินโครงการ

1. ได้ทราบถึงการบริหารและการจัดการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้น
2. ได้ทราบถึงรายได้ และสร้างโอกาสกับประชาชนในท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง
3. ได้ทราบถึงศักยภาพฐานรากของเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รวมไปถึงได้ทราบถึงภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต
4. ได้ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนที่ประชาชนในพื้นที่เป้าหมายและได้ทราบข้อมูลที่มีการคิดและวิเคราะห์ต่างๆ อย่างเป็นระบบได้

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ความนำ

ในการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้ว ต.หมู่สี่ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา ได้มีการนำทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและข้อมูลอื่นๆ มาใช้ในการศึกษาเพื่อเพิ่มเนื้อหาสาระและประเด็นเทคนิคการประเมินได้ 8 ด้าน ได้แก่

1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์ และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544

3. แบบติดตามสังเกตการณ์ คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
4. แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน
5. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
6. การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
7. หลักการประเมินโครงการ รูปแบบการประเมินแบบชีพฟ์โมเดล
8. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

จากเทคนิคการประเมินทั้ง 8 ข้อ นี้เพื่อเป็นการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องอย่างสมบูรณ์ ครบถ้วน และช่วยให้การประเมินนี้มีความถูกต้อง และสมเหตุสมผลในการประเมิน ฉะนั้นจึงกล่าวถึงเอกสารที่จะศึกษาได้ ดังนี้

1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์ และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1.1 นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นนโยบายของรัฐบาลซึ่งมี พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อเป็นการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในด้านการเรียนรู้การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม และการแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

โดยที่รัฐบาลจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองขึ้น กองทุนละ 1 ล้านบาท พร้อมเสริมสร้างและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถ ในการจัดระบบบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองกันเอง

1.2 หลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ซึ่งนโยบายดังกล่าว จะประสบผลสำเร็จให้ได้นั้นควรที่จะประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ ดังนี้ กองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง

1. ควรมีความพร้อมของชาวบ้าน รวมไปถึงหมู่บ้านและชุมชนเมือง ที่มีความสนใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. การประสานความร่วมมือทั้งในด้านการเรียนรู้ และกิจกรรมร่วมกันในหลักการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง
3. มีการบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนหมู่บ้านที่ยุติธรรม และรวมไปถึงคณะกรรมการกองทุนที่เป็นคนดี มีความรู้ ประสบการณ์ และมีความรับผิดชอบ
4. มีการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมทั้งการเรียนรู้ร่วมกัน คิดร่วมกัน ติดตามและประเมินผลร่วมกัน และรับผลประโยชน์ร่วมกันอย่างเป็นธรรม

1.3 วัตถุประสงค์ ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1. เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย บรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วนแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน
2. กระตุ้นเศรษฐกิจ ในระดับฐานรากของประเทศรวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต
3. ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง
4. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1.4 ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีระเบียบที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544
2. ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (ระเบียบฉบับสมบูรณ์อยู่ในภาคผนวก)

2.ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

พ.ศ.2544

โดยที่รัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วน ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เห็นควรมีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เพื่อให้มีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบในการวางแผนนโยบายและแผนงาน ในการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วนดังกล่าวเป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือ สิ่งอื่นหรือขัดแย้งระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

“กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง” หมายความว่า กองทุนในระดับชาติ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนหมู่บ้านอีกทั้งชุมชนเมือง ตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดให้เป็นหมู่บ้านตามระเบียบนี้

“หมู่บ้าน” หมายความว่า หมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

“ชุมชนเมือง” หมายความว่า ชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อพิพาทเทศบาลในเขตปกครองท้องที่พิเศษและชุมชนอื่น ตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้ (ระเบียบฉบับสมบูรณ์อยู่ภาคผนวก)

3. แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ซึ่งแบบติดตามสังเกตการณ์ คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เกาะแก้ว หมู่ที่ 14 ตำบลหมูสี อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา รหัส 30130

กระบวนการเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้วนั้นได้ทำตามระเบียบข้อ ๑ ของระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ (สังเกตการณ์)

1. จำนวนครัวเรือนที่เข้าประชุม มีจำนวนครัวเรือน 3 ใน 4 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด
2. การเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้วเป็นไปตามมติที่ประชุม สำหรับคุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้วมีดังนี้
 1. เป็นผู้มิชื้อในทะเบียนบ้าน และอาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี ก่อนวันที่ได้รับเลือกเป็นกรรมการกองทุน
 2. เป็นผู้บรรลุนิติภาวะโดยมีอายุยี่สิบปีบริบูรณ์
 3. ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบ เสียสละ มีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน ไม่คิดการพนัน ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด และไม่มีประวัติเสียทางการเงิน ตลอดจนยืนยันในการปกครองระบอบประชาธิปไตย
 4. ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
 5. ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท
 6. ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุด ว่ามีความผิดแต่รอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ยกเว้นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์และความผิดฐานบุกรุก
 7. ไม่เคยถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือสร้างความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการ องค์กร หรือหน่วยงานที่สังกัด
 8. ไม่เป็นผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั้งสิทธิมาตรา ๖๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐
 9. ไม่เป็นผู้ที่เคยพ้นจากตำแหน่งคณะกรรมการกองทุนตามข้อ ๒๐ (๓) และ (๔)

4. แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

แบบคำขอขึ้นทะเบียน และประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้ว หมู่ที่ 14 ตำบลหมูสี อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา รหัส 30130 กระทำได้ดังนี้

1. การขอขึ้นทะเบียนกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

- จัดทำแบบขอขึ้นทะเบียนตามแบบ กทบ.๒ ซึ่งขอรับแบบ กทบ.๒ จาก คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ

- ยื่นแบบคำขอขึ้นทะเบียนกับธนาคารออมสิน หรือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง คือ ระเบียบ ข้อบังคับของกองทุน

- เปิดบัญชีกับธนาคาร

2. การประเมินความพร้อมกองทุน

เมื่อกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมือง ได้ยื่นขึ้นทะเบียนต่อธนาคารแล้ว คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอร่วมกับกองทุนหมู่บ้าน จะประเมินความพร้อมในเรื่องต่างๆ ดังนี้

- การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุน
- คุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน
- ความรู้ ประสบการณ์ และความมั่นใจการบริหารกองทุนของคณะกรรมการ

กองทุน

- ระเบียบ ข้อบังคับในการดำเนินการกองทุน
- การมีส่วนร่วมของชาวบ้านหรือสมาชิกในการจัดการกองทุน
- การปฏิบัติของสมาชิกตามระเบียบ และข้อบังคับของกองทุน
- การเปิดบัญชีเงินฝากของกองทุน

5. ระเบียบข้อบังคับ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน บ้านเกาะแก้ว

เพื่อให้การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้ว ซึ่งก่อตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมสร้างนิสัยการออม เสียสละ เอื้ออาทร และเป็นไปด้วยความคล่องตัว มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเอื้อประโยชน์โดยรวม จึงเห็นสมควรกำหนดระเบียบการเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้วไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ที่ตั้งของกองทุน หมู่บ้านเกาะแก้ว เลขที่ 14 ตำบลหมู่สี่ อำเภอปากช่อง จังหวัด นครราชสีมา รหัส 30130

ข้อ ๒ วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุน

1. เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนให้กับสมาชิก
2. เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ด้วยวิธีการถือหุ้น การฝากเงินสัจจะ และรับฝาก
3. เพื่อให้บริการเงินกู้แก่สมาชิก
4. เพื่อพัฒนาจิตใจสมาชิกให้เป็นคนดี มีคุณธรรม 4 ประการ คือ
 1. เป็นคนมีความซื่อสัตย์
 2. เป็นคนไม่เห็นแก่ตัว
 3. เป็นคนไม่มัวเมาในสิ่งอบายมุข
 4. เป็นคนรู้จักสามัคคี
5. เพื่อพัฒนาสมาชิกให้เป็นคนดี มีคุณธรรม 4 ประการ คือ
 1. เป็นคนเก่งเรียน ใฝ่หาความรู้ใหม่ๆ
 2. เป็นคนเก่งคิด คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา
 3. เป็นคนเก่งงาน ขยันการงาน และมีความรับผิดชอบหน้าที่การงาน
 4. เป็นคนเก่งคน มีมนุษยสัมพันธ์ต่อทุกๆ คน

ข้อ ๓ แหล่งที่มาของกองทุน ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังนี้

1. เงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการ
2. เงินกู้ยืม
3. ดอกผลหรือผลประโยชน์ใดๆ ที่เกิดขึ้นจากเงินกองทุน
4. ค่าธรรมเนียมแรกเข้า
5. เงินฝากสัจจะและเงินรับฝาก
6. เงินค้ำหุ้น
7. เงินสมทบจากกลุ่มหรือองค์กรสมาชิก
8. เงินทรัพย์สินอื่น ๆ ที่กองทุนได้รับโดยไม่มีเงื่อนไขผูกพัน หรือภาระ

คิดพันธอื่นใด

ข้อ ๔ คุณสมบัติของสมาชิก

1. เป็นผู้ที่มีพำนัก หรือพักอาศัยอยู่ในหมู่บ้านเกาะแก้วเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือนก่อนจัดตั้งกองทุน

2. เป็นผู้มีนิสัยอันดีงาม มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นชอบด้วยหลักการของกองทุนและสนใจที่จะเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมของกองทุน
3. เป็นผู้พร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบของกองทุน
4. เป็นผู้ที่คณะกรรมการกองทุน ไม่มีมติเห็นชอบให้เข้าเป็นสมาชิก
5. อดทน เสียสละ และเห็นแก่ประโยชน์ของกองทุนเป็นสำคัญ
6. มีเงินฝากสัจจะ และถือหุ้นอย่างน้อยหนึ่งหุ้นแต่ต้องไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนหุ้นที่มีอยู่ในกองทุน

ข้อ ๕ การสมัครเข้าเป็นสมาชิก

1. ยื่นคำขอสมัครเป็นสมาชิกกองทุนได้ที่คณะกรรมการกองทุน
2. ผู้มีคุณสมบัติตามข้อ ๔ สามารถยื่นความจำนงหรือสมัครเข้าเป็นสมาชิกของกองทุนได้เดือนละ 1 ครั้ง โดยสามารถสมัครเป็นสมาชิกได้ทั้งในลักษณะปัจเจกบุคคล และกลุ่มหรือองค์กรชุมชนแล้วแต่ความสมัครใจของผู้สมัครสมาชิก
3. คณะกรรมการกองทุนเป็นผู้พิจารณาว่าจะรับบุคคลหนึ่งบุคคลได้เข้าเป็นสมาชิกโดยชอบธรรม
4. เมื่อคณะกรรมการกองทุนพิจารณาคุณสมบัติตามข้อ ๔ และเห็นสมควรรับบุคคลใดเข้าเป็นสมาชิกจะแจ้งบุคคลนั้นให้ชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า ค่าหุ้น และเงินฝากสัจจะภายในสามวัน นับจากวันที่ได้รับแจ้งให้เข้าเป็นสมาชิก

ข้อ ๖ สมาชิกขาดหรือพ้นสภาพจากการเป็นสมาชิกตามเหตุต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ตาย
2. ลาออกและได้รับอนุมัติให้ลาออกจากคณะกรรมการกองทุน
3. วิกลจริต จิตฟั่นเฟือน หรือถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ
4. ที่ประชุมใหญ่สมาชิกมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงสองในสามของผู้ร่วมประชุม
5. จงใจฝ่าฝืนระเบียบของกองทุนหรือแสดงตนเป็นปรปักษ์หรือไม่ให้ความช่วยเหลือหรือร่วมมือกับกองทุนไม่ว่าด้วยประการใด
6. จงใจปิดบังความจริงอันสมควรแจ้งให้ทราบในใบสมัครสมาชิก
7. นำทรัพย์สินของกองทุนไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ที่ได้ระบุไว้
8. มีลักษณะและหรือคุณสมบัติไม่ตรงกับข้อ ๔

ข้อ ๗ ประเภทการกู้ยืม สมาชิกสามารถยื่นขอกู้เงินต่อคณะกรรมการกองทุนเพื่อนไปใช้จ่ายในกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาอาชีพ
2. การสร้างงาน
3. การสร้างและ/หรือ เพิ่มรายได้
4. ลดรายจ่าย
5. บรรเทาเหตุฉุกเฉิน และจำเป็นเร่งด่วน

ข้อ ๘ การอนุมัติเงินกู้ สมาชิกที่ประสงค์จะขอกู้เงินจะต้องจัดทำโครงการเพื่อขอกู้เงินจากคณะกรรมการกองทุน โดยระบุวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน

ข้อ ๙ ลักษณะโครงการ สมาชิกสามารถยื่นขอเงินกู้ตามข้อ ๗ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ต้องมีลักษณะหรือคุณสมบัติ คือ เป็นโครงการที่ต้องสามารถดำเนินการได้จริง มีความเป็นไปได้ทางการตลาด และสามารถเห็นได้ชัดเจนว่ามีความคุ้มค่าต่อการลงทุน

ข้อ ๑๐ วงเงินกู้ เงินกู้ตามข้อ ๗ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ให้แก่สมาชิกรายหนึ่งในวงเงินไม่เกินสองหมื่นบาท

ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุน มีมติเห็นการอนุมัติเงินกู้รายได้เกินกว่าสองหมื่นบาท คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมสมาชิก เพื่อให้สมาชิกพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด แต่ทั้งนี้การอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งต้องไม่เกินห้าหมื่นบาท

ข้อ ๑๑ หลักประกันเงินกู้ มีข้อกำหนดดังนี้

1. เงินกู้ตามข้อ ๗ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ต้องให้สมาชิกของกองทุนจำนวนสองคนเป็นผู้ค้ำประกัน สำหรับเงินกู้ตามข้อ ๗(๕) ให้ทำสัญญาเพียงอย่างเดียว

ข้อ ๑๒ การชำระคืนเงินกู้ เงินชำระหนี้สำหรับเงินกู้กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

1. เงินกู้ตามข้อ ๗ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ให้ผู้กู้ส่งคืนเงินต้นพร้อมด้วยดอกเบี้ยภายในหนึ่งปี

2. เงินกู้ตามข้อ ๗(๕) ให้ผู้กู้ส่งคืนเงินกู้เต็มจำนวนพร้อมดอกเบี้ยภายในระยะเวลาไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน

ข้อ ๑๓ อัตราดอกเบี้ย

1. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้อะไรหนึ่งต่อเดือน
2. อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ร้อยละห้าต่อปี

ข้อ ๑๔ การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี เมื่อสิ้นปีทางบัญชีของกองทุนและได้ปิดบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไปแล้ว ปรากฏว่ากองทุนมีกำไรสุทธิ คณะกรรมการกองทุนจะนำกำไรสุทธิมาจัดสรรได้ ดังนี้

1. เป็นเงินเป็นผลค่าหุ้น ในอัตราร้อยละสิบห้า
2. เป็นเงินประกันความเสี่ยง ในอัตราร้อยละยี่สิบ
3. เป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่ผู้กู้ ในอัตราร้อยละห้า
4. เป็นเงินตอบแทนแก่คณะกรรมการกองทุน ในอัตราร้อยละสิบ

(ระเบียบฉบับสมบูรณ์อยู่ในภาคผนวก)

6. การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง

การพิจารณาเงินกู้ให้กับผู้กู้ที่ทางคณะกรรมการหมู่บ้านเกาะแก้วได้ดำเนินการตามหมวด ๗ ว่าด้วยการกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

1. สมาชิกที่ขอกู้จะต้องจัดทำขอกู้โดยระบุวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน โดยยื่นคำขอกู้ให้กับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาเงินกู้ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กองทุนกำหนด
2. คณะกรรมการกองทุนสามารถอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งไม่เกินสองหมื่นบาท และถ้าผู้กู้ที่มีความประสงค์จะกู้เงินเกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ จะต้องให้คณะกรรมการเรียกประชุม สมาชิก เพื่อให้สมาชิกพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดแต่ทั้งนี้ต้องกู้ไม่เกินห้าหมื่นบาท
3. คณะกรรมการกองทุนอาจเรียกหลักประกันเงินกู้โดยใช้บุคคลค้ำประกัน 2 บุคคลขึ้นไป
4. การชำระเงินกู้คืนทางคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้ว กำหนดให้ชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย ภายใน 1 ปี
5. ในกรณีผู้กู้ผิดสัญญาไม่ชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยให้ผู้กู้เสียค่าปรับร้อยละ 0.5 ต่อวัน เว้นแต่ผู้กู้ได้รับการผ่อนผันจากการชำระหนี้จากกองทุน

7. รูปแบบการประเมินแบบซีพีพีโมเดล (CIPP Model)

การประเมินแบบซีพีพีโมเดล เป็นการประเมินแนวการตัดสินใจ ซึ่งเน้นความสำคัญของการเชื่อมโยงระหว่างการจัดวิจัยและการประเมินผลกับการตัดสินใจ ซึ่งเน้นความสำคัญของการเชื่อมโยงระหว่างการจัดวิจัยประเมินผลกับการตัดสินใจของนักบริหาร การวิจัยประเมินผลแนวนี้ให้ความสำคัญต่อการจัดโครงสร้าง ในลักษณะที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการตัดสินใจเป็นสำคัญ

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการการตัดสินใจของนักบริหาร การวิจัยประเมินผลแนวนี้ผู้ที่ให้ความสำคัญเป็นพิเศษ คือ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) และคนอื่นๆ อีกหลายคน รูปแบบการประเมินแบบชีพพ์เป็นรูปแบบที่ได้รับความสนใจจากนักประเมินผลในปัจจุบันเป็นอย่างมาก

สตัฟเฟิลบีม และซิงค์ฟิลด์ (Stufflebeam and shinkfield) ให้ได้ทัศนะเกี่ยวกับการประเมินไว้ว่า การวิจัยประเมินผลคือกระบวนการจำแนกการได้รับและการจัดหาข้อมูลข้อสนเทศที่เป็นประโยชน์สำหรับการวินิจฉัยเกี่ยวกับทางเลือก ฉะนั้นการจำแนกข่าวสารข้อมูลข้อสนเทศการได้รับข้อมูล ข้อสนเทศ และการจัดหาข้อมูลสนเทศ จึงเป็นขั้นตอนที่สำคัญของการประเมินแนวนี้ในส่วนที่เป็นแนวคิดของการประเมินนั้น เรียกโดยย่อว่า ชิพพ์ (CIPP)

8. การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นโครงการที่มุ่งสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติกองทุนแล้วเสร็จ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องนำไปสู่ความเข้มแข็งด้านสังคมและเศรษฐกิจของชุมชนอย่างยั่งยืน โดยการจัดสรรทุนการศึกษาแก่บัณฑิตให้เข้าศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต การจัดการและการประเมินโครงการ โดยกำหนดให้ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติสร้างในพื้นที่หมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้เป็นกิจกรรมหลักของการศึกษา โดยเนื้อหาหลักสูตรจะมุ่งเน้นเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การเงิน การบัญชี การจัดทำโครงการ การวิเคราะห์โครงการ การวิจัยและการประเมินโครงการ การออกแบบผลิตภัณฑ์และการตลาด รวมถึงการเรียนรู้ชุมชน การประเมินผลและพัฒนาชุมชนที่ใ้การวิจัยเป็นเครื่องมือ

จากโครงการดังกล่าวนี้ถือได้ว่าเป็นการวิจัยติดตามผลและมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อที่จะส่งเสริมให้โครงการกองทุน 1 ล้านนั้นประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานของแต่ละกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในการบริหารและจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยทั้งโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้มีการจัดสรรบัณฑิตเข้าไปอยู่ในชุมชนหรือหมู่บ้านตามโครงการกองทุน 1 ล้านบาท เพื่อช่วยในการติดตามผลเก็บรวบรวมข้อมูลของชุมชนนั้นๆ เพื่อที่จะนำข้อมูลนั้นไปปรับปรุงแก้ไขให้มีคุณภาพในการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น และยังเป็นส่งเสริมให้เศรษฐกิจภายในหมู่บ้าน มีการหมุนเวียนและยังส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจประเทศในอนาคต

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ

การดำเนินการประเมินโครงการในส่วนสำคัญบทนี้ จะนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการประเมินโครงการ เพื่อที่จะได้ทราบความจริงเกี่ยวกับข้อมูล โดยแบ่งเนื้อหาหลักซึ่งประกอบด้วยหัวข้อย่อยดังนี้

1. วิธีการประเมินโครงการ
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. ตัวแปรและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการ
4. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

จากหัวข้อดังกล่าวนี้เป็นการศึกษาถึงความเข้าใจในรายละเอียดต่างๆ ของข้อมูลที่ได้มา เพื่อที่จะได้เข้าใจถูกต้อง ฉะนั้นสามารถศึกษารายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

1. วิธีการประเมินโครงการ

ในการประเมินโครงการกองทุนและชุมชนเมืองเป็นการประเมินเชิงระบบ (System Approach) ซึ่งรูปแบบการประเมินเชิงระบบนี้คล้ายกับการประเมินแบบ (ซีพีพี CIPP Model) สามารถดำเนินการประเมินมีรายละเอียดดังนี้

1. การประเมินเฉพาะกรณีของกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้ว หมู่ที่ 14 ต.หมูสี อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา โดยที่มีระยะเวลาในการประเมินครั้งนี้เป็นเวลา 10 เดือน ตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ.2544-กันยายน พ.ศ.2545

2. การประเมินในรูปแบบของซีพีพี (CIPP Model) มีรายละเอียดดังนี้

- 2.1 การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินก่อนการดำเนินโครงการ เพื่อพิจารณาหลักการและเหตุผล ความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการ ประเด็นปัญหา และความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการ

- 2.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของความพอเพียงของทรัพยากร อาทิ จำนวนคน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งเทคโนโลยี และแผนการของการดำเนินการโครงการ

2.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมิน เพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินการ ที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง ให้การดำเนินการ ช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานทุกขั้นตอน

2.4 การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับจุดประสงค์ของโครงการ รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการ ยุก เลิก ขยาย หรือ ปรับเปลี่ยน โครงการ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง สามารถแบ่งได้ตาม (บร.) ต่างๆ ที่ใช้สำหรับช่วย ในการสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลของหมู่บ้านเกาะแก้ว ซึ่งสามารถดำเนินการได้ดังนี้

2.1 การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการเก็บข้อมูลได้จาก

- ประธานและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 15 คน
- หัวหน้าครอบครัวหรือตัวแทนในครอบครัว โดยทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างจาก จำนวนครัวเรือนทั้งหมด โดยการสุ่มตัวอย่าง
- สมาชิกของกองทุนหมู่บ้านรวมทั้งสมาชิกที่ได้รับการอนุมัติเงินกู้แล้ว และยังไม่ไปถึงสมาชิกที่ไม่ได้กู้

2.2 การเก็บข้อมูลบริบทชุมชน กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการเก็บข้อมูลได้แก่

- ผู้นำชุมชน/หมู่บ้าน
- ผู้นำกลุ่มต่างๆ ของชุมชน เช่น กลุ่มแม่บ้าน กลุ่ม อ.ส.ม. เป็นต้น
- ประชาชนในหมู่บ้านเกาะแก้วทำโดยการสุ่มตัวอย่าง
- คนสูงอายุของหมู่บ้านเกาะแก้ว และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

3. ตัวแปรและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการ

โครงการกองทุนหมู่บ้านในครั้งนี้ได้มีการติดตามการประเมินแบบแนวความคิดเชิงระบบ (System Approach) ซึ่งสามารถแบ่งได้ดังนี้

3.1 ตัวชี้วัดหน่วยบริหารจัดการกองทุน (หน่วยระบบ A)

1. ตัวชี้วัดบริบท (Context Indicator) เป็นตัวชี้วัดสภาพแวดล้อมของหน่วยระบบ การบริหารการจัดการหมู่บ้านแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ บริบทระดับประเทศ ได้แก่ สภาพของดิน ฟ้า ไม้ ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และบริบทระดับชุมชน ได้แก่ สภาพภูมิศาสตร์ของหมู่บ้านนี้ สภาพป่า และหนองน้ำ สภาพที่ดินทำกินของประชาชนในหมู่บ้าน ตัวชี้วัดบริบทตัวแปร มีดังนี้

- 1.1 ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน จุดเด่น จุดด้อย ด้านภูมิศาสตร์
- 1.2 สภาพปัจจุบัน ได้แก่ จำนวนประชากรในหมู่บ้าน การศึกษา อาชีพ
- 1.3 ด้านเศรษฐกิจของคนในหมู่บ้าน
- 1.4 ด้านวัฒนธรรม ได้แก่ ภาษา วัฒนธรรม
2. ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้า ตัวแปร ได้แก่
 - 2.1 นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน
 - 2.2 เงิน 1 ล้านบาท
 - 2.3 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
 - 2.4 ผู้สมัครขอกู้
3. ตัวชี้วัดกระบวนการ ตัวแปร ได้แก่
 - 3.1 การคัดเลือกสมาชิกของผู้กู้
 - 3.2 การรับชำระหนี้
 - 3.3 การจัดทำบัญชีกองทุน
4. ตัวชี้วัดผลผลิต สามารถแบ่งออกเป็น 3 ด้าน
 - 4.1 ผลโดยตรง (Immediate Result)
 - จำนวนผู้กู้เงินกองทุน
 - ยอดเงินที่ปล่อยกู้
 - ยอดเงินที่เพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงใด
 - 4.2 ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact)
 - จำนวนผู้ที่ได้
 - จำนวนทุนสะสมของหมู่บ้าน
 - การขยายกิจกรรมของผู้กู้
 - การเกิดกิจการหรืออาชีพใหม่ในหมู่บ้าน
 - 4.3 ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact)
 - กองทุนหมู่บ้านมีศักยภาพและความเข้มแข็ง
 - ท้องถิ่นมีเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกัน
 - ท้องถิ่นมีภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ
 - ท้องถิ่นมีเครือข่ายทางการตลาด
- 3.2 ตัวชี้วัดหน่วยงานการดำเนินการของผู้กู้แต่ละราย (หน่วยระบบ B)
 1. ตัวชี้วัดบริบทของหน่วยระบบ B แบ่งออกได้ 3 ระดับ

1.1 ตัวชี้วัดบริบทระดับประเทศ เป็นตัวชี้วัดบริบทชนิดเดียวกับตัวชี้วัดของ
หน่วยงานการบริหารการจัดการ (หน่วยระบบ A)

1.2 ตัวชี้วัดบริบทระดับท้องถิ่น เป็นตัวชี้วัดบริบทชนิดเดียวกับตัวชี้วัดของหน่วย
ระบบการบริหารจัดการ (หน่วยระบบ B)

1.3 ตัวชี้วัดบริบทเฉพาะตัว ตัวแปร ได้แก่

- ความรู้ความสามารถของผู้กู้ และครอบครัว
- ทรัพย์สินของผู้กู้และเครือญาติ
- หนี้สินธนาคารของผู้กู้
- หนี้ภายนอกนอกระบบของผู้กู้
- อาชีพหลักของผู้กู้
- รายได้ของครอบครัว

2. ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้า ตัวแปร ได้แก่

- เงินที่กู้มาได้
- เงินอื่นๆ
- สถานที่ และวัสดุคิบ
- เทคนิควิธีทำงาน
- กำลังทำงาน

3. ตัวชี้วัดกระบวนการ ตัวแปร ได้แก่

- การทำกิจการถูกวิธี
- การหาวัสดุคิบที่ดี
- การหาตลาดที่ดี
- การทำบัญชี
- การวิเคราะห์ประเมิน

4. ตัวชี้วัดผลผลิต แบ่งออกเป็น 3 ด้าน

4.1 ผลโดยตรง (Immediate Result)

- รายได้เป็นเงิน
- ผู้กู้ได้ผลผลิตเป็นสิ่งของ

4.2 ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact)

- ผู้กู้ได้ขยายกิจการ

- ผู้ก็ได้ทำกิจการด้วยเทคนิควิธีที่ดีที่สุดอันเนื่องมาจากการได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

4.3 ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact)

- ผู้ที่มีการพึ่งตนเอง
- ผู้ที่มีศักยภาพ และมีความเข้มแข็งในกิจการของตนเองอย่างยั่งยืน
- การกลับคืนถิ่นของประชาชน

จากตัวแปร และตัวชี้วัดการประเมิน โครงการข้างต้นนี้สามารถกล่าวโดยสรุปได้ว่า ตัวชี้วัดการประเมิน โครงการ โดยภาพรวมของหน่วยงาน A และหน่วยงาน B นั้น มีความเชื่อมโยงต่อกัน ด้วยเหตุนี้การประเมินความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้น จำเป็นต้องประเมินทั้ง 2 หน่วยระบบ

4. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน โครงการที่เกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลของกองทุนหมู่บ้าน ได้แก่

1. แบบสัมภาษณ์ เป็นการสอบถามและสนทนากับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการเก็บข้อมูลตามแบบรายงานต่างๆ รวมไปถึงการสัมภาษณ์ เพื่อค้นหาปัญหา และอุปสรรคที่มีผลต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลให้ได้ทราบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น
2. การสังเกต เป็นการสังเกตโดยภาพรวมของหมู่บ้านหรือชุมชนนั้น โดยที่ประชาชนมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม และจดบันทึก
3. แบบสำรวจตามรายงาน (บร.1-12) ประกอบด้วย
 - บร.1 แบบเก็บข้อมูลบริบทชุมชนหมู่บ้าน
 - บร.2 แบบเก็บข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน
 - บร.3 แบบรายงานความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติที่มีต่อกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
 - บร.4 แบบรายงานการปฏิบัติงานรายเดือน
 - บร.5 แบบรายงานผลการจัดเวทีบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
 - บร.6 แบบรายงานผลการจัดเวทีกลุ่มผู้กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
 - บร.7 แบบรายงานการสัมภาษณ์เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนคติของประชาชน

- บร.8 โครงการเศรษฐกิจชุมชนหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์
- บร.9 แบบบันทึกการสัมภาษณ์
- บร.10 แบบสรุบบทเรียนชุมชนหมู่บ้าน
- บร.11 แบบศึกษาเจาะลึกรายกรณี
- บร.12 การวิเคราะห์จัดทำแผนแม่บทชุมชน

4. ศึกษาจากเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การบันทึกการประชุมประจำเดือนของหมู่บ้านเกาะแก้ว แผนที่ (ระดับตำบล, อำเภอ, จังหวัด)

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ทำได้หลายวิธีดังนี้

1. การสัมภาษณ์โดยใช้แบบ บร.3-4 เข้ามาช่วยเป็นแบบสัมภาษณ์
2. การจัดเวทีประชาคมระดับตำบล เพื่อเป็นการให้ประชาชนได้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน
3. การจัดเวทีประชาคมระดับหมู่บ้าน เพื่อได้รู้ถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขร่วมกัน
4. การสังเกตพฤติกรรมของประชาคมในหมู่บ้าน
5. การสนทนากลุ่มอาชีพเดียวกัน ได้แก่ กลุ่มค้าขาย กลุ่มปลูกพืช เป็นต้น
6. ข้อมูลมือ 2 ได้แก่
 - ข้อมูล ๖ปฐ.
 - ข้อมูล กชช 2ค
 - ระเบียบกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้ว
 - ข้อมูลด้านสาธารณสุขประจำตำบล
 - ข้อมูลหน่วยงานของรัฐ เช่น ข้อมูลจากอำเภอ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิธีการต่างๆ นั้นผู้จัดทำได้นำข้อมูลนั้นมาจัดหมวดหมู่ข้อมูลเพื่อที่จะได้สะดวกในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลให้เป็นเรื่องเดียวกัน และยังเป็น การช่วยในการตอบคำถามให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่อยู่ในลักษณะของข้อความที่เขียนบรรยายเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ หรือความคิดเห็น แล้วนำมาสรุปข้อมูลไว้ตอนท้ายของ

การประเมินโครงการซึ่งข้อมูลที่ได้นี้ได้มาจากการใช้แบบสอบถาม การบันทึกผลการสัมภาษณ์ การสังเกต เป็นต้น

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะของตัวเลข แล้วสรุปผลโดยใช้ค่า สถิติ เพื่อที่จะนำค่าสถิติไปตอบคำถาม ข้อมูลส่วนใหญ่จะเก็บได้ในรูปของตัวเลข หรือจำนวน เช่น ตัวเลขของประชากรในหมู่บ้านเกาะแก้วทั้งหมด จำนวนสมาชิกที่กู้เงินกองทุน เป็นต้น

บทที่ 4

ผลการติดตามการประเมินโครงการ

สารนิพนธ์บทที่ 4 นี้เป็นการกล่าวถึงผลการติดตามการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้าน เกาะแก้ว หมู่ที่ 14 ตำบลหมูสี อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งในบทนี้ผู้จัดทำสารนิพนธ์จะได้นำเสนอรายละเอียดของผลการติดตามประเมินโครงการ โดยสามารถแบ่งย่อยหัวข้อออกได้ 1-4 ข้อย่อยดังนี้

1. ผลการประเมินบริบทชุมชน
2. ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม
3. ผลการประเมินผู้ดูแลราย
4. สรุปผลการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

โดยที่จะใช้ลักษณะประเมินตามสภาพจริงเป็นส่วนประกอบในการติดตามการประเมินโครงการ ดังจะศึกษาได้จากข้อมูลดังนี้

1. ผลการประเมินบริบทชุมชน

1.1 บริบทระดับท้องถิ่น

1.1.1 ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้านเกาะแก้ว หมู่ที่ 14 ต.หมูสี อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา

ในอดีตแต่เดิมนั้นหมู่บ้านเกาะแก้วนั้น เป็นพื้นที่เขตเดียวกับหมู่บ้านนุ่งเคย โดยที่ยังไม่มีการแบ่งแยกหมู่บ้านกัน ฉะนั้นประวัติของหมู่บ้านเกาะแก้วในช่วงแรกยังคงมีลักษณะคล้ายกับหมู่บ้านนุ่งเคย คือ ลักษณะบริเวณมีนุ่งเป็นจำนวนมาก ชาวบ้านจึงพากันเรียกว่า “บ้านนุ่งเคย” โดยที่เริ่มก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.2490 มีประชาชนกลุ่มแรกที่ได้เข้ามาตั้งถิ่นฐาน คือ ตระกูลเบ็งจันทิก และยังมีประชาชนส่วนที่ย้ายหรืออพยพลงมาจากเขาใหญ่ โดยมีผู้ปกครองหมู่บ้าน คนแรก คือ ผู้ใหญ่แขก เบ็งจันทิก คนที่สอง คือ ผู้ใหญ่น้อย คนที่สาม คือ ผู้ใหญ่สนธิ อินทร์ศรีและต่อมาในปีพ.ศ.2536 ได้มีการแยกหมู่บ้านออกจากหมู่บ้านนุ่งเคย คือ หมู่บ้านเกาะแก้ว หมู่ที่ 14 ต.หมูสี อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา ซึ่งในการแยกหมู่บ้านนั้นทางอำเภอปากช่อง ได้เล็งเห็นว่าบ้านนุ่งเคยมีจำนวนประชากรมากและมีพื้นที่เป็นจำนวนมากไม่สามารถที่จะปกครองได้ทั่วถึงจึงได้ทำการแบ่งแยกหมู่บ้านออกมาเพิ่มอีกหนึ่งหมู่บ้าน โดยที่การตั้งชื่อหมู่บ้านนั้นได้มีการตั้งชื่อตามชื่อเดิมของวัดเกาะแก้ว ซึ่งมีอยู่ในหมู่บ้าน โดยที่แนวเขตที่ที่แยกออกจากกันนั้นจะใช้

วิธีการแบ่งจาก 2 ฝั่งคลองน้ำ โดยมีสะพานข้ามไปมาหาสู่กัน และถือได้ว่า 2 หมู่บ้านนี้เป็นหมู่บ้านพี่น้องกันมาจนถึงปัจจุบัน

ส่วนในเรื่องของการตั้งถิ่นฐาน ชาวบ้านส่วนใหญ่จะมีการอพยพมาจากถิ่นต่างๆ เช่น จังหวัดนครนายก สระบุรี พระนครศรีอยุธยา อำเภอบึงกระชัย อำเภอสองเนิน และบางส่วนมาจากบนเขาใหญ่ ซึ่งในการข้ามถิ่นฐานของชาวบ้านนี้มีเหตุผลมาจากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยในการประกอบอาชีพทางด้านเกษตร จึงได้มีการอพยพออกจากถิ่นเดิมมาอยู่ที่หมู่บ้านแห่งนี้

และในปัจจุบันหมู่บ้านเกาะแก้วมีผู้ปกครองท้องถิ่น ที่เป็นผู้ดูแลความสงบของชาวบ้าน เกาะแก้ว คือ ผู้ใหญ่สุนทร อินทร์สร เป็นผู้ใหญ่นับตั้งแต่ปี 2536 จนมาถึงปัจจุบัน

1.1.2 สภาพปัจจุบันของหมู่บ้านเกาะแก้ว หมู่ที่ 14 ต.หมูสี อ.ปากช่อง

จ.นครราชสีมา

ซึ่งในปัจจุบันหมู่บ้านเกาะแก้วมีพื้นที่เป็นที่ราบสูง มีหนองน้ำ และคลองน้ำไหลตลอดทั้งปี

- อาณาเขตติดต่อ
 - ทางด้านทิศเหนือ ติดกับ หมู่บ้านบึงเตย
 - ทางด้านทิศใต้ ติดกับ หมู่บ้านคลองดินดำ
 - ทางด้านทิศตะวันออก ติดกับ หมู่บ้านบึงเตย (กลุ่มสว่างอารมณ์)
 - ทางด้านทิศตะวันตก ติดกับ หมู่บ้านท่าช้างใต้
- ด้านสาธารณูปโภค
 1. หมู่บ้านเกาะแก้วเมื่อเริ่มก่อตั้งมีสภาพถนนเป็นแบบทางเท้า และเป็นถนนลูกรัง เมื่อปี พ.ศ.2530 ยาวประมาณ 2,000 เมตรและเป็นถนนลาดยาง เมื่อปี พ.ศ.2544 ยาวประมาณ 3,000 เมตรส่วนภายในหมู่บ้านทั้งหมดยาว 3,500 เมตร
 2. ไฟฟ้าของหมู่บ้านเกาะแก้วเข้ามาเมื่อปีพ.ศ.2524
 3. การประปาหมู่บ้านมีเมื่อปี พ.ศ.2536
 4. มีบ่อน้ำบาดาล 2 บ่อ และคลองน้ำ 1 คลอง ใช้ได้ตลอดทั้งปี
- ทางด้านประชากร

หมู่บ้านเกาะแก้ว มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 144 หลังคาเรือน จำนวนประชากร 712 คน เพศชาย 366 คน คิดเป็นร้อยละ 51.40 เพศหญิง 346 คน คิดเป็นร้อยละ 48.60 และกลุ่มอายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 18 ปี 1 วัน – 50 ปีเต็ม มีจำนวนรวม 408 คน คิดเป็นร้อยละ 57.30 ซึ่งจะแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามลักษณะของประชากร

ลักษณะของประชากร	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	366	51.40
- หญิง	346	48.60
2. อายุ		
1 วัน – 3 ปีเต็ม	49	6.88
3 ปี 1 วัน – 6 ปีเต็ม	32	4.49
6 ปี 1 วัน – 12 ปีเต็ม	62	8.71
12 ปี 1 วัน – 14 ปีเต็ม	18	2.53
14 ปี 1 วัน – 18 ปีเต็ม	36	5.06
18 ปี 1 วัน – 50 ปีเต็ม	408	57.30
50 ปี 1 วัน – 60 ปีเต็ม	43	6.04
60 ปี 1 วันขึ้นไป	64	8.99

และปัจจุบัน ประชาชนที่มีอายุเกิน 60 ปีขึ้นไป มีฐานะยากจนรัฐบาลเข้ามาช่วยเหลือซึ่งได้จากกรมประชาสงเคราะห์ทั้งหมด 4 คน และในหมู่บ้านเกาะแก้ว ยังมีบุคคลพิการ 1 คน (สามารถประกอบอาชีพช่วยเหลือตนเองได้)

1.1.3 ด้านเศรษฐกิจทั้งหมดหมู่บ้านเกาะแก้ว หมู่ 14 ต.หมู่สี่ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา ทางด้านเศรษฐกิจของหมู่บ้านเกาะแก้วนั้น พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่ใช้ทำการเกษตรเป็นจำนวนมากโดยที่มีพื้นที่ทั้งหมด 1,400 ไร่ เป็นที่ทำสวน 50 ไร่ ไร่ข้าวโพดและมันสำปะหลัง 950 ไร่ ส่วนที่เหลือเป็นพื้นที่ที่ยังไม่มีกรรมสิทธิ์ (ที่สาธารณะ) 155 ไร่ และยังไม่ออกเอกสารสิทธิ์ 75 ไร่ ส่วนที่เหลือเป็นที่อยู่อาศัยของชาวบ้าน 170 ไร่

ส่วนการประกอบอาชีพของประชากรในหมู่บ้านเกาะแก้ว มีการประกอบอาชีพดังนี้

1. ประกอบอาชีพทำสวน 6 ครอบครัว รายได้ทั้งปีประมาณ 140,000 บาท
2. ประกอบอาชีพค้าขาย 11 ครอบครัว รายได้ทั้งปีประมาณ 198,000 บาท
3. รับราชการ 6 ครอบครัว รายได้ทั้งปีประมาณ (ไม่แน่นอน)
4. ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์,ทำไร่ 89 ครอบครัวรายได้ทั้งปีประมาณ 1,045,000 บาท
5. รับจ้าง 32 ครอบครัว รายได้ทั้งปีประมาณ (ไม่แน่นอน)

1.1.4 ด้านวัฒนธรรมของชาวบ้านเกาะแก้ว หมู่ที่ 14 ต.หมูสี อ.ปากช่อง
จ.นครราชสีมา

- หมู่บ้านเกาะแก้วมีวัดประจำที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่บ้านเกาะแก้วอยู่ 1 แห่ง คือ
วัดเกาะแก้วคงคาราม มีพระสงฆ์ 9 รูป และชาวบ้านยังได้ร่วมกันทำบุญตามประเพณีหรืองานกุศล
ต่างๆ เช่น วันขึ้นปีใหม่ วันเข้าพรรษา เป็นต้น

- ภาษาที่ชาวบ้านใช้ประจำ คือ ภาษาไทย และภาษาพื้นบ้าน (ภาษาโคราช)
แหล่งที่มาของข้อมูล : บร.1

2. ผลการประเมินโดยภาพรวม

ผลการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยภาพรวม มีดังนี้

2.1 ผลการประเมินหน่วยระบบ A คือ หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริม
ผู้

2.1.1 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A พบว่า

1. นโยบายรัฐบาลเกี่ยวกับ โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
แห่งชาติจากการสัมมนาและเปิดเวทีชาวบ้านในหมู่บ้าน พบว่าชาวบ้านเกาะแก้วนี้ได้ให้ความ
สนใจในโครงการกองทุนหมู่บ้านนี้เป็นจำนวนมาก เนื่องจากโครงการนี้ชาวบ้านได้ให้ความ
ร่วมมือในการร่วมกันจัดเตรียมระเบียบข้อบังคับรวมทั้งไปถึงการจัดตั้งคณะกรรมการกองทุน ซึ่ง
นโยบายนี้รัฐบาลได้มีส่วนให้ชาวบ้านเกาะแก้ว ได้มีการพัฒนาอาชีพที่ดำเนินอยู่ให้มีประสิทธิภาพ
ดียิ่งขึ้น และยังช่วยให้ชาวบ้านว่างงานน้อยลง

2. เงิน 1 ล้านบาท เป็นเงินที่รัฐบาลได้นำมาจัดสรรให้กับประชาชนทั่ว
ประเทศโดยที่ได้จัดสรรเงิน 1 ล้านบาทในการจัดตั้งโครงการกองทุน 1 ล้านบาทให้กับ
หมู่บ้านเกาะแก้ว โดยที่ให้ชาวบ้านนำเงินที่นำไปใช้ในการประกอบอาชีพต่างๆ เพื่อเป็นการสร้าง
รายได้ ลดรายจ่าย บรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้าง
กองทุนสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านเกาะแก้ว

3. คณะกรรมการหมู่บ้านเกาะแก้ว ได้มีการจัดสรรคัดเลือกคณะกรรมการ
จากชาวบ้านหมู่บ้านเกาะแก้ว โดยคัดเลือกจากผู้ที่มีชื่อขึ้นอยู่ในทะเบียนบ้าน และอาศัยอยู่ใน
หมู่บ้านเกาะแก้วไม่น้อยกว่า 2 ปี ซึ่งคัดเลือกนี้จะทำโดยสมาชิกในกองทุนเลือกสมาชิกตนเองใน
กองทุนซึ่งมีอย่างน้อย 9-15 คน ส่วนผู้ที่ได้รับเลือกต้องมีความรับผิดชอบในการบริหารกองทุน มี
ความรู้ และเข้าใจในการบริหารกองทุนหมู่บ้าน ส่วนหมู่บ้านเกาะแก้วมีคณะกรรมการ 15 คน ดังนี้

รายชื่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้ว มีดังนี้

1. นายสุนทร	อินทร์ศร	ประธานกองทุนหมู่บ้าน
2. นายสุวรรณ	คุณเวียง	รองประธานกองทุนหมู่บ้าน
3. นายทงศักดิ์	สินแสนสุข	เลขานุการ
4. นางคำนึ่ง	อินทร์ศร	เหรัญญิก
5. นายไพบูลย์	เต็มเนื้อทอง	ผู้ช่วยเหรัญญิก
6. นางสาว	อยู่มะเร็ง	กรรมการกองทุน
7. นางบุญเรือน	สำเนียงใหม่	กรรมการกองทุน
8. นายนิยม	ศิริรักษา	กรรมการกองทุน
9. นางซุ่ม	สว่างเนตร	กรรมการกองทุน
10. นายบุญส่ง	จันทาโลก	กรรมการกองทุน
11. นายสินชัย	งามเชื้อจิต	กรรมการกองทุน
12. นายพิทักษ์	โสริกุล	กรรมการกองทุน
13. นายโกศล	บุญมี	กรรมการกองทุน
14. นายสมภาร	สว่างเนตร	กรรมการกองทุน
15. นายสิทธิชัย	คำสุข	กรรมการกองทุน

4. เงินที่ผู้กู้ชำระคืน ชาวบ้านเกาะแก้วจะชำระคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยภายในระยะเวลา 1 ปี ณ ธนาคารออมสิน สาขาปากช่อง และต้องนำหลักฐานการกู้ไปมอบให้คณะกรรมการเพื่อเป็นหลักฐานในการจัดทำบัญชี หรือดำเนินงานเกี่ยวกับส่วนที่เกี่ยวข้อง
5. ผู้สมัครขอกู้ ผู้ที่จะทำการกู้เงินกองทุนแต่ละครั้งนั้นต้องเป็นสมาชิกของกองทุนแล้ว เมื่อสมาชิกมีความประสงค์จะขอกู้เงินก็ให้สมาชิกเขียนโครงการขอกู้แล้วนำมายื่นต่อคณะกรรมการจะได้พิจารณาโครงการขอกู้ของสมาชิก ซึ่งในการกู้แต่ละครั้งจะกู้ได้ไม่เกิน 20,000 บาท และจะต้องนำเงินไปใช้ให้เกิดประโยชน์หรือนำไปประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว

2.1.2 ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยระบบ A

1. กระบวนการคัดเลือกผู้กู้ของกองทุน พบว่าทางคณะกรรมการกองทุนจะคัดเลือกให้ผู้กู้จากโครงการที่เขียนมาเสนอ และจะนำเสนอโครงการไปร่วมกันพิจารณาว่าจะให้กู้ได้เท่าใด ซึ่งคณะกรรมการของหมู่บ้านเกาะแก้วจะให้กู้ทุกรายโดยจะมองไปถึงอนาคตของผู้กู้ด้วยว่ามีความสามารถชำระหนี้ได้แค่ไหน และยังรวมไปถึงการที่ผู้กู้มีความรับผิดชอบมากหรือน้อย เป็นบุคคลลักษณะอย่างไร เป็นส่วนประกอบด้วย

2. การแนะนำวิธีทำธุรกิจ จะให้รัฐบาลเข้ามามีส่วนช่วยเหลือในบางเรื่อง และดูจากประสบการณ์ที่มี

3. การรับชำระหนี้ ทางผู้กู้จะชำระคืนตามกำหนดระยะเวลาคือ 1 ปี ซึ่งจะต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 12 บาทต่อปี โดยส่งคืนทางธนาคารออมสิน สาขาปากช่อง และจะรับชำระหนี้ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยพร้อมเมื่อครบกำหนดเวลา

4. การทำบัญชี ทางกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้วจะจัดทำบัญชีต่างๆ ในรูปแบบต่างๆ โดยที่ให้รัฐบาลเข้ามามีบทบาทช่วยเหลือในบางส่วนที่ขาดต่อความเข้าใจทางการจัดทำ

5. การหาตลาด เป็นการประกอบอาชีพในหมู่บ้านแล้วนำสินค้าไปขายมีการหาตลาดตามสถานที่ต่างๆ เช่น ขายตามตลาดนัด หรือส่งพ่อค้าคนกลาง เป็นต้น

2.1.3 ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ A

1. ผลโดยตรง พบว่ามีชาวบ้านได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับโครงการดังกล่าวมากซึ่งหมู่บ้านเกาะแก้ว ม.14 ต.หมูสี อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา มีผู้กู้ทั้งหมด 62 ราย ยอดเงินที่กู้ไปทั้งหมด 984,500 บาท และมีสมาชิกกองทุนทั้งหมด 83 ราย

2. ผลกระทบโดยตรง เป็นการช่วยให้ชาวบ้านมีการกู้ยืมเงินจากเงินกองทุนสูงถึง 62 ราย ยอดเงินทั้งสิ้น 984,500 บาท ซึ่งเป็นการช่วยให้เกิดการหมุนเวียนทางการเงินของหมู่บ้านเกาะแก้ว ช่วยสร้างรายได้ สร้างอาชีพให้กับตนเองและครอบครัวให้มีการทำผลผลิตเกิดขึ้นมากมายภายในท้องถิ่น

3. ผลกระทบโดยทางอ้อม ช่วยให้หมู่บ้านมีศักยภาพและความเข้มแข็งในการประกอบอาชีพสร้างความสามัคคีกันในกลุ่มคณะในการจัดเวทีประชุม/เวทีชาวบ้าน แต่ละครึ่งในการดำเนินการ และยังเป็นการช่วยให้ท้องถิ่นมีเครือข่ายการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

3. ผลการประเมินผู้กู้แต่ละราย

ผลการประเมินกิจการของผู้กู้แต่ละรายอยู่หน่วยระบบ B

3.1 การประเมินตัวชี้วัดบริบทของผู้กู้แต่ละรายแยกออกจากกลุ่มของแต่ละอาชีพ

ตารางที่ 2.1 กลุ่มกิจกรรม อาชีพเลี้ยงสัตว์

ชื่อ-สกุล	ความรู้ ความ สามารถ	ทรัพย์ สิน	หนี้ ธนา การ	หนี้ นอก ระบบ	อาชีพ หลัก ของผู้ กู้	รายได้	ประสบการณ์
1.นางสมัย อาศัยกลาง	ป.4	-	-	-	รับจ้าง	3,000 บ./ค	-
2.นายสิทธิชัย คำสุข	ป.4	-	-	-	ทำไร่	ไม่แน่นอน	เคยทำทางด้าน การเกษตร
3.นายสูง คุณเวียง	-	-	-	-	ทำไร่	ไม่แน่นอน	เคยทำทางด้าน การเกษตร
4.นางละมุล ยินดีรัมย์	-	-	-	-	ทำไร่	ไม่แน่นอน	เคยทำทางด้าน การเกษตร
5.นางกรรณิกา วิริญ	-	-	-	-	รับจ้าง	3,000 บ./ค	-
6.นางบุญสอย พุทก	-	-	-	-	รับจ้าง	3,000 บ./ค	-
7.นายสมหวัง บุญมา	-	-	-	-	ทำไร่	ไม่แน่นอน	เคยทำทางด้าน การเกษตร
8.นายน้อย องค์กรกลาง	-	-	-	-	รับจ้าง	3,000 บ./ค	-
9.นางนิตยา ยอดขวัญ	ป.4	-	-	-	ค้าขาย	3,000 บ./ค	ค้าขาย
10.นางวันดี สมพงษ์	ป.4	-	-	-	รับจ้าง	3,000 บ./ค	-
11.นางสมพิศ พลกะสี	ป.6	-	-	-	รับจ้าง	4,500 บ./ค	-
12.นางหนุ่น ตั้งกระโทก	-	-	-	-	รับจ้าง	3,000 บ./ค	-
13.นางสาข อยู่มะเริง	ป.6	-	-	-	รับจ้าง	3,000 บ./ค	-
14.นางสุพัน คุกกลาง	ป.6	-	-	-	รับจ้าง	4,500 บ./ค	-
15.นางปริชาติ จันทร์ศิริ	ม.3	-	-	-	รับจ้าง	3,000 บ./ค	-
16.นางวาสนา สิงมโร	ป.4	-	-	-	ค้าขาย	3,000 บ./ค	ค้าขาย
17.นางสมใจ พุทธิสาร	-	-	-	-	ทำไร่	ไม่แน่นอน	เคยทำทางด้าน การเกษตร

แหล่งที่มาของข้อมูล : รายงาน บร.11

สรุปตารางที่ 2.1 : จากตารางของกลุ่มอาชีพเลี้ยงสัตว์ส่วนใหญ่จะมีความรู้จากประสบการณ์ที่
เคยทำมาและมีความรู้ ความสามารถน้อย ส่วนรายได้จะได้รับตามอัตราทั่วไปของรายได้

ตารางที่ 2.2 กลุ่มกิจกรรม อาชีพทำไร่

ชื่อ-สกุล	ความรู้ ความ สามารถ	ทรัพย์สิน	หนี้ ธนา การ	หนี้ นอก ระบบ	อาชีพ หลัก ของผู้ ทำไร่	รายได้	ประสบการณ์
1.นางชุ่ม สว่างเนตร	ป.4	-	-	-	ทำไร่	ไม่ แน่นอน	ทำประจำการ เกษตร
2.นายโกศล บุญมี	ป.6	-	-	-	รับจ้าง	4,500บ/ค	-
3.นายสุภัทร เกิดน่วม	ป.4	-	-	-	ทำไร่	ไม่ แน่นอน	ทำประจำการ เกษตร
4.นายสามทอง สุขเฉลิม	-	-	-	-	รับจ้าง	3,000บ/ค	-
5.นายเนตร นันทโคตร	ป.6	-	-	-	ทำสวน ผัก	ไม่ แน่นอน	เคยทำ การเกษตร
6.นายสมภาร สว่างเนตร	ป.6	-	-	-	ธุรกิจ ส่วนตัว	5,500บ/ค	-
7.นางจิราพร โสริกุล	ปริญญา ตรี	-	-	-	ครู	6,000บ/ค	-
8.นายสมภาร สว่างเนตร	ป.4	-	-	-	ทำไร่	ไม่ แน่นอน	ทำประจำการ เกษตร
9.นายบุญช่วย สว่างเนตร	ป.6	-	-	-	ทำสวน ผัก	ไม่ แน่นอน	ทำประจำการ เกษตร
10.นายเปลี่ยน สวัสดิรักษ์	-	-	-	-	รับจ้าง	3,000บ/ค	-
11.นางบุญเรือง สำเนียงใหม่	ป.4	-	-	-	ทำไร่	ไม่ แน่นอน	ทำประจำการ เกษตร
12.นางสายใจ อารีย์	ป.6	-	-	-	รับจ้าง	3,000บ/ค	-

ชื่อ-สกุล	ความรู้ ความ สามารถ	ทรัพย์สิน	หนี้ ธนา คาร	หนี้ นอก ระบบ	อาชีพ หลัก ของผู้ กู้	รายได้	ประสบการณ์
13.นางวุ่น หอมดาวเดือน	-	-	-	-	ทำไร่	ไม่ แน่นอน	เคยทำ การเกษตร
14.นายศักดิ์ บุญสติ	ป.4	-	-	-	รับจ้าง	4,500บ/ค	-
15.นายบุญ มานอก	-	-	-	-	ทำไร่	ไม่ แน่นอน	ทำประจำการ เกษตร
16.นายโทน คุณเวียง	-	-	-	-	รับจ้าง	3,000บ/ค	-
17.นางสุกัญญา เอี่ยมเขียว	ม.6	-	-	-	ทำไร่	ไม่ แน่นอน	เคยทำ การเกษตร
18.นายน้อย จารีกกลาง	-	-	-	-	รับจ้าง	3,000บ/ค	-
19.นางบุญสม สุภาสุค	-	-	-	-	รับจ้าง	3,000บ/ค	-
20.นางอ้อด วังโส	ป.4	-	-	-	ทำไร่	ไม่ แน่นอน	ทำประจำการ เกษตร
21.นายสอน บุญมี	-	-	-	-	ทำไร่	ไม่ แน่นอน	ทำประจำการ เกษตร
22.นางทองสุข เทียนันทิก	-	-	-	-	รับจ้าง	3,000บ/ค	-
23.นางถ้ำ ป็องลา	ป.4	-	-	-	ค้าขาย	3,000บ/ค	ค้าขาย
24.นางลำพิ่ง สามแก้ว	ป.6	-	-	-	ทำไร่	ไม่ แน่นอน	ทำประจำการ เกษตร
25.นายพิทักษ์ โสธิกุล	ปริญญา ตรี	-	-	-	ครู	6,500บ/ค	-
26.นายสมชาย อินทร์สร	ป.4	-	-	-	ทำไร่	ไม่ แน่นอน	ทำประจำการ เกษตร
27.นายเทอดศักดิ์ อินทร์สร	ปวช.	-	-	-	ธุรกิจ ส่วนตัว	5,500บ/ค	-
28.นายอัมชัย สิ้นแสนสุข	ป.6	-	-	-	ธุรกิจ ส่วนตัว	5,500บ/ค	-

ชื่อ-สกุล	ความรู้ ความ สามารถ	ทรัพย์สิน	หนี้ ธนา การ	หนี้ นอก ระบบ	อาชีพ หลัก ของผู้ กู้	รายได้	ประสบการณ์
29.นางกรนิภา ภู่นอก	ป.4	-	-	-	รับจ้าง	3,000บ/ค	-
30.นายสมพงษ์ พลกะสี	ป.6	-	-	-	รับจ้าง	4,500บ/ค	-
31.นายรุ่ง หวังประสบกลาง	ป.6	-	-	-	รับจ้าง	4,500บ/ค	-

แหล่งที่มาของข้อมูล : รายงาน บร.11

สรุปตารางที่ 2.2 : จากตารางของกลุ่มอาชีพทำไร่ คนส่วนใหญ่จะมีความรู้ ความสามารถจาก การที่เคยทำเป็นประจำทุกปีหรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับการทำไร่มาก่อน แต่การที่จะทำไร่ให้ สำเร็จตามจุดมุ่งหมายได้นั้นต้องพึ่งพาคุณลักษณะของธรรมชาติหรือผู้ที่จะให้คำปรึกษากับเราได้มี ความรู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการทำไร่โดยเฉพาะ จึงจะทำให้เราประสบความสำเร็จในการทำไร่

ตารางที่ 2.3 กลุ่มกิจกรรม อาชีพร้านค้า

ชื่อ-สกุล	ความรู้ ความ สามารถ	ทรัพย์สิน	หนี้ ธนา การ	หนี้ นอก ระบบ	อาชีพ หลักของ ผู้ กู้	รายได้	ประสบการณ์
1.นางสาวมาลัย ประดับกุล	ป.4	-	-	-	ค้าขาย	4,500บ/ค	ค้าขาย
2.นางสาวสุภรัตน์ เจริญ กิจจา	ม.3	-	-	-	ค้าขาย	3,000บ/ค	ค้าขาย
3.นางสุพิศ ศิริรักษา	ป.4	-	-	-	ค้าขาย	3,000บ/ค	ค้าขาย
4.นางพะเยาว์ ศิริรักษา	-	-	-	-	รับจ้าง	3,000บ/ค	-
5.นางทองอยู่ ไพรมะเรียง	-	-	-	-	ค้าขาย	3,000บ/ค	ค้าขาย
6.นายเบ็ง บกมณี	ม.6	-	-	-	ค้าขาย	4,500บ/ค	ค้าขาย
7.นางกิ่งวล นุแก	ป.6	-	-	-	ค้าขาย	3,000บ/ค	ค้าขาย
8.นางอรไท สุนทรสวัสดิ์	ป.6	-	-	-	รับจ้าง	3,000บ/ค	-
9.นางบุญทัน บุญชม	ม.4	-	-	-	รับจ้าง	4,500บ/ค	-

แหล่งที่มาของข้อมูล : รายงาน บร.11

สรุปตารางที่ 2.3 : จากตารางของกลุ่มอาชีพร้านค้าเป็นกลุ่มอาชีพที่มีประสบการณ์ของการขาย มาก่อนหรือเป็นการค้าขายกันเป็นประจำ

ตารางที่ 2.4 กลุ่มกิจกรรม อาชีพอื่นๆ

ชื่อ-สกุล	ความรู้ ความ สามารถ	ทรัพย์สิน	หนี้ ธนา การ	หนี้ นอก ระบบ	อาชีพ หลักของ ผู้กู้	รายได้	ประสบการณ์
1.นายบุญส่ง จันทาโลก (ประปา)	ป.4	-	-	-	รับจ้าง	4,500บ/ค	-
2.นางสาวนิภา สีสวย (ไม้ คอก)	ม.3	-	-	-	แม่บ้าน	3,000บ/ค	-
3.นางหนูดีม ลุงไรสง (ช่างเหล็ก)	ป.4	-	-	-	รับจ้าง	3,000บ/ค	-
4.นางวรรณมา คุณเวียง(ร้าน เสริมสวย)	ป.6	-	-	-	ช่างเสริม สวย	ไม่ แน่นอน	ช่างเสริมสวย
5.นางสมภพ ลาวงศ์(เครื่อง ปั้น)	ป.4	-	-	-	ช่างเย็บ เสื้อผ้า	ไม่ แน่นอน	เคยทำมาก่อน

แหล่งที่มาของข้อมูล : รายงาน บร.11

สรุปตารางที่ 2.4 : จากกลุ่มอาชีพนี้จะเห็นได้ว่าเป็นกลุ่มอาชีพหลากหลายอาชีพและมีประสบการณ์ในอาชีพนั้นๆ ของตัวเองโดยเฉพาะและมีความสามารถเกี่ยวกับอาชีพอย่างอื่นควบคู่ไปกับอาชีพหลักด้วย

3.2 ผลการประเมินตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าของผู้กู้แต่ละราย แบ่งตามกลุ่มได้ดังนี้

ตารางที่ 3.1 กลุ่มอาชีพทำไร่

ชื่อ-สกุล	เงินที่กู้ มาได้	เงิน อื่นๆ	สถานที่	วัตถุประสงค์	เทคนิค	กำลัง ทำงาน
1.นางชุ่ม สว่างเนตร	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน
2.นายโกศล บุญมี	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน
3.นายสุภัทร เกิดนุ่น	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน
4.นายสามทอง สุขเฉลิม	15,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน

ชื่อ-สกุล	เงินที่กู้ มาได้	เงิน อื่นๆ	สถานที่	วัตถุประสงค์	เทคนิค	กำลัง ทำงาน
5.นายเนตร นันทโคตร	18,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน
6.นายสมภาร สว่างเนตร	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	สอบถามจากผู้รู้	ไม่ แน่นอน
7.นางจิราพร โสริกุล	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน
8.นายสมภาร สว่างเนตร	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน
9.นายบุญช่วย สว่างเนตร	10,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน
10.นายเปลียน สวัสดิ์รักษ์	10,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน
11.นางบุญเรือง สำเนียงใหม่	17,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน
12.นางสายใจ อารีย์	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน
13.นางวุ่น หอมดวงเดือน	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน
14.นายศักดิ์ บุญสติ	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน
15.นายบุญ มาณอก	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน
16.นายโทน คุณเวียง	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน
17.นางสุกัญญา เอี่ยมเขียว	15,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน
18.นายน้อย จารีกกลาง	10,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน

ชื่อ-สกุล	เงินที่ผู้ มาได้	เงิน อื่นๆ	สถานที่	วัตถุประสงค์	เทคนิค	กำลัง ทำงาน
19.นางบุญสม สุภาสุค	18,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน
20.นางอ็อค วังโส	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน
21.นายสอน บุญมี	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน
22.นางทองสุข เบี้ยจันทิก	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน
23.นางฉ้า ป็องลา	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน
24.นางลำพึง สามแก้ว	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน
25.นายพิทักษ์ ไสริกุล	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน
26.นายสมชาย อินทร์สร	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน
27.นายเทอดศักดิ์ อินทร์สร	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน
28.นายอัครชัย สิ้นแสนสุข	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน
29.นางกรนิภา ภู่นอก	10,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน
30.นายสมพงษ์ พลกะสี	2,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน
31.นายรุ่ง หวังประสบกลาง	5,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	ไม่ แน่นอน

แหล่งที่มาของข้อมูล : รายงาน บร.11

สรุปตารางที่ 3.1 : จากตารางนี้จะเห็นได้ว่าผู้กู้จะกู้เงินตั้งแต่วางเงิน 5,000-20,000 บาท เพื่อนำมาลงทุนทำไร่ และคนส่วนใหญ่จะนำเงินไปซื้อวัตถุดิบต่างๆ เพื่อทำการเพาะปลูกต่อไป และประสบการณ์หรือเทคนิคเป็นของตัวเองบ้าง และศึกษาจากผู้รู้

ตารางที่ 3.2 กลุ่มอาชีพเลี้ยงสัตว์

ชื่อ-สกุล	เงินที่กู้มาได้	เงินอื่นๆ	สถานที่	วัตถุดิบ	เทคนิค	กำลังทำงาน
1.นางสมัย อาศัยกลาง	11,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคนกลาง	สอบถามผู้รู้	1
2.นายสิทธิชัย คำสุข	15,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคนกลาง	จากประสบการณ์ตนเอง	1
3.นายสูง คุณเวียง	15,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคนกลาง	จากประสบการณ์ตนเอง	1
4.นางละมุล บินศิริรัมย์	15,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคนกลาง	จากประสบการณ์ตนเอง	2
5.นางกรรณิกา วิรัช	12,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคนกลาง	จากประสบการณ์ตนเอง	2
6.นางบุญสอบ บุทด	14,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคนกลาง	จากประสบการณ์ตนเอง	1
7.นายสมหวัง บุญมา	14,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคนกลาง	จากประสบการณ์ตนเอง	2
8.นายน้อม องค์กรกลาง	11,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคนกลาง	จากประสบการณ์ตนเอง	1
9.นายนิตยา ขอดขวิญ	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคนกลาง	จากประสบการณ์ตนเอง	1
10.นางวันดี สมพงษ์	10,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคนกลาง	สอบถามผู้รู้	1
11.นางสมพิศ พลกะสี	15,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคนกลาง	จากประสบการณ์ตนเอง	1

ชื่อ-สกุล	เงินที่กู้ มาได้	เงิน อื่นๆ	สถานที่	วัตถุประสงค์	เทคนิค	กำลัง ทำงาน
12.นางหนู่น ตั้งกระโทก	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	1
13.นางสาย อยู่มะเรียง	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	2
14.นางสุพิน นุดกลาง	10,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	1
15.นางปริชาติ จันทร์ศิริ	6,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	สอบถามผู้รู้	1
16.นางวาสนา สังฆโร	65,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	1
17.นางสมใจ พุทธิสาร	8,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากพ่อค้าคน กลาง	จากประสบการณ์ ตนเอง	1

แหล่งที่มาของข้อมูล : รายงาน บร.11

สรุปตารางที่ 3.2 : จากตารางนี้จะเห็นได้ว่ากลุ่มอาชีพเลี้ยงสัตว์จะกู้เงินในวงเงินตั้งแต่ 6,000-20,000 บาท เพื่อนำเงินไปซื้อพันธุ์สัตว์ต่างๆ มาเลี้ยงและวัตถุประสงค์ต่างๆที่ใช้กับสัตว์ ส่วนด้านประสบการณ์และเทคนิคในการเลี้ยงจะศึกษาจากผู้รู้และมีประสบการณ์เอง

ตารางที่ 3.3 กลุ่มอาชีพร้านค้า

ชื่อ-สกุล	เงินที่กู้ มาได้	เงิน อื่นๆ	สถานที่	วัตถุประสงค์	เทคนิค	กำลัง ทำงาน
1.นางสาวสุภรัตน์ เจริญ กิจจา	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากร้านค้า ปลีก	จากประสบการณ์ ตนเอง	2
2.นางสาวมาลัย ประดิษฐ์กุล	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากร้านค้า ปลีก	จากประสบการณ์ ตนเอง	2
3.นางสุพิศ ศิริรักษา	8,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากร้านค้า ปลีก	จากประสบการณ์ ตนเอง	1
4.นางสาวเพียว ศิริรักษา	10,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากร้านค้า ปลีก	จากประสบการณ์ ตนเอง	1

ชื่อ-สกุล	เงินที่กู้ มาได้	เงิน อื่นๆ	สถานที่	วัตถุประสงค์	เทคนิค	กำลัง ทำงาน
5.นางทองอยู่ ไพรมะเรียง	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากร้านค้า ปลีก	จากประสบการณ์ ตนเอง	1
6.นายเบ็ง บกมณี	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากร้านค้า ปลีก	จากประสบการณ์ ตนเอง	2
7.นางกัญวล บุญ	10,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากร้านค้า ปลีก	จากประสบการณ์ ตนเอง	1
8.นางอรไท สุนทรสวัสดิ์	10,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากร้านค้า ปลีก	จากประสบการณ์ ตนเอง	2
9.นางบุญทัน บุญชม	8,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากร้านค้า ปลีก	จากประสบการณ์ ตนเอง	1

แหล่งที่มาของข้อมูล : รายงาน บร.11

สรุปตารางที่ 3.3 : จากตารางนี้จะเห็นได้ว่ากลุ่มอาชีพร้านค้าผู้กู้จะกู้เงินในวงเงินตั้งแต่ 8,000-20,000 บาท เพื่อนำเงินที่ไปซื้อสิ่งของมาใส่ในร้าน และการขายของกลุ่มอาชีพนี้จะมีประสบการณ์หรือเทคนิคเป็นของตัวเองในการขายของ

ตารางที่ 3.4 กลุ่มอื่นๆ

ชื่อ-สกุล	เงินที่กู้ มาได้	เงิน อื่นๆ	สถานที่	วัตถุประสงค์	เทคนิค	กำลัง ทำงาน
1.นายบุญส่ง จันทาโลก (ประปา)	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากร้านค้า ปลีก	จากประสบการณ์ ตนเอง	1
2.นางสาวนิภา สีสวย(ไม้ ดอก)	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากร้านค้า ปลีก	จากประสบการณ์ ตนเอง	1
3.นางหนูดีม ลุงไชสง (ช่างเหล็ก)	10,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากร้านค้า ปลีก	จากประสบการณ์ ตนเอง	2
4.นางวรรณภา คุณเวียง(เสริม สวย)	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากร้านค้า ปลีก	จากประสบการณ์ ตนเอง	1
5.นางสมภพ ลาววงศ์(เครื่อง ปั้น)	20,000	-	ที่บ้าน	ซื้อจากร้านค้า ปลีก	จากประสบการณ์ ตนเอง	3

แหล่งที่มาของข้อมูล : รายงาน บร.11

สรุปตารางที่ 3.4 : จากตารางนี้จะเห็นได้ว่ากลุ่มอาชีพที่มีอาชีพหลากหลายนอกจากอาชีพที่กล่าวมาในตารางที่ 1,2,3 กลุ่มอาชีพนี้ผู้ที่จะกู้เงินในวงเงิน 10,000-20,000 บาท เพื่อนำไปซื้อวัตถุดิบหรืออุปกรณ์ในการประกอบอาชีพของตัวเอง ส่วนด้านประสบการณ์และเทคนิคของอาชีพนี้เป็นความรู้ความสามารถจากตัวเอง และจากหนังสือ

3.3 ผลการประเมินตัวชี้วัดกระบวนการหน่วยระบบ Bของผู้กู้แต่ละราย ดังนี้

ตารางที่ 4 กลุ่มอาชีพต่างๆ

กลุ่มอาชีพ	ทำกิจการธุรกิจ	การหาตลาด	การหาวัตถุดิบ	การทำบัญชี	การวิเคราะห์
1. เลี้ยงสัตว์	กระทำการเลี้ยงตามขั้นตอนที่ได้ผลผลิตของผู้ที่เลี้ยง	มีการรับซื้อถึงที่	จะมีการซื้อจากพ่อค้าคนกลาง	จัดทำแบบง่ายๆ	เป็นการดูว่ากลุ่มอาชีพที่ดำเนินสำเร็จหรือไม่
2. ทำไร่	จะทำการกิจการตามช่วงฤดูกาล เช่น ฤดูฝน การปลูกข้าวโพด/ปลูกมัน ทำสวนผัก จะทำการธุรกิจการตามฤดูกาลและความต้องการของตลาด	จะมีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อหรือนำของไปขายเอง	จะหาได้จากพันธุ์เก่าหรือของในชุมชนและไปซื้อกับพ่อค้าคนกลางบ้าง	จะจัดทำแบบง่ายๆ หรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับบัญชีมาก่อน	จะต้องดูว่าโครงการที่ลงทุนไปนั้นประสบความสำเร็จหรือไม่
3. ร้านค้า	จะทำการกิจการตลอดเวลาเพราะการทำงานจะอยู่ที่บ้านและหาสินค้าที่มีความต้องการของลูกค้าและมีราคาถูกด้วย	จากคนในชุมชน	จากการซื้อจากร้านค้าปลีกมาขาย	จากประสบการณ์ที่ตนเองมีอยู่	จะดูว่าโครงการนี้จะคุ้มกับที่ลงทุนไปหรือไม่
4. เสริมสวย	จะทำการกิจการตลอดเวลาเพราะสถานที่อยู่กับบ้าน	จากคนในชุมชน	จากการซื้อสินค้าอุปกรณ์จากร้านขายปลีก	จาประสบการณ์ที่ตนเองมี	จะดูว่ากลุ่มอาชีพนี้จะมีผลสำเร็จหรือไม่

กลุ่มอาชีพ	ทำกิจการณ่ววิธี	การหาตลาด	การหาวัตถุดิบ	การทำบัญชี	การวิเคราะห์
5. ช่างเหล็ก	จะทำกิจการอยู่กับที่และต้องทำตามทีลูกค้าสั่ง และมีแบบอย่างให้ลูกค้าได้ดูด้วย	จากคนในชุมชนและคนนอกชุมชน	ซื้อสินค้าจากร้านขายปลีก	จัดทำแบบที่ตนเองเข้าใจและเคยมีประสบการณ์	จะดูว่าโครงการนี้จะประสบผลสำเร็จหรือไม่
6. ประดิษฐ์ไม้ดอกไม้ประดับ	จะทำเฉพาะที่มีลูกค้ามาสั่งชนิดของต้นไม้ที่มีหลายอย่าง เช่น ต้นจัน	นำไปส่งให้ลูกค้าถึงที่	จะหาจากแหล่งที่มีการส่งต้นไม้หรือขายปลีก	จะทำแบบที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบัญชี	ดูว่าโครงการนี้จะคุ้มกับที่ลงทุนไปหรือไม่
7. การประปา	จะทำในหมู่บ้านที่มีการต่อน้ำประปาใช้หรือมีการซ่อมแซมประปาที่รั่วซึมให้กับมาอยู่ในสภาพเดิม	จากคนในชุมชน	จากพ่อค้าคนกลางหรือร้านขายปลีกที่มีการขายอุปกรณ์ประปา	ทำแบบเข้าใจง่ายๆ และดูวิธี	จะคุ้มกับเงินที่ลงทุนไปหรือไม่ การประเมินโครงการนี้เป็นอย่างไร
8. การปั้นหล่อ	กิจการนี้จะมีการปั้นหล่อในลักษณะของศาลพระภูมิ ศาลเจ้าที่จะทำตามแบบที่มีอยู่ในปัจจุบันที่มีการตั้งศาล	คนในชุมชนและคนนอกชุมชน	จากพ่อค้าคนกลางที่ขายวัสดุและอุปกรณ์เกี่ยวกับการทำศาล เช่น ปูน ทราย หิน เป็นต้น	จะทำแบบตนเองมีความเข้าใจ	ดูว่าโครงการนี้หลังจากทำแล้วจะคุ้มกับที่ลงทุนหรือไม่

4. สรุปผลการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

4.1 การบรรลุเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนแห่งชาติ

1. การเกิดกองทุน กล่าวได้ว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นนโยบายของรัฐบาลโดย พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี โดยที่รัฐบาลจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกองทุนละ 1 ล้านบาท พร้อมเสริมสร้างและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการบริหารกองทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านด้วย

2. ระบบบริหารกองทุน กล่าวได้ว่า การบริหารกองทุนของหมู่บ้านจะบริหารกันโดยแบบประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานแต่ละครั้ง เมื่อมีการจัดเวทีประชาคม/เวทีชาวบ้านเพื่อที่จะทำการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหรือทำการรับสมัครสมาชิกเข้ากองทุน ซึ่งในการบริหารกองทุนนี้ทางหมู่บ้านจะทำตามลำดับขั้นตอน ของกฎระเบียบข้อบังคับที่ได้จัดตั้งขึ้นอย่างยุติธรรมและถูกต้องตามความเป็นจริง

3. การเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเอง พบว่า ชาวบ้านส่วนใหญ่จะลงมือทำอาชีพในส่วนที่ตนเองมีประสบการณ์ และถนัด เนื่องจากชาวบ้านได้มีความรู้ในส่วนองงานมาพอสมควร

4. การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ พบว่า ผลผลิตที่ผลิตออกมาจากท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นนั้นมีประสิทธิภาพและคุณภาพดีขึ้นจากเดิม และเป็นการช่วยให้ผลผลิตที่ออกมาเป็นที่ยอมรับของสังคมและต่างประเทศ อีกทั้งเป็นการช่วยให้ประเทศมีการหมุนเวียนของเศรษฐกิจมีความคล่องตัวมากกว่าเดิม

5. การมีศักยภาพและมีความเข้มแข็ง พบว่าสภาพของท้องถิ่นมีศักยภาพทางด้านทรัพยากรทางธรรมชาติที่พอใช้ได้ในการลงทุนทำอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้นมา เช่น ทำไร่ ทำสวน เป็นต้น และยังเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้านมีความกระตือรือร้นในการประกอบอาชีพมีอาชีพเพิ่มขึ้นมาใหม่ในหมู่บ้าน เพื่อเป็นการชี้ให้เห็นว่าสภาพแวดล้อมของหมู่บ้านมีความเข้มแข็งในการดำเนินงานนั้นๆ

4.2 ปัจจัยด้านบวกและด้านลบทั้งส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุวัตถุประสงค์

4.2.1 ปัจจัยด้านบวก มีดังนี้

- ประชาชนให้ความสนใจในการสมัครเป็นสมาชิกกองทุน
- มีคณะกรรมการเกิดขึ้นจากการคัดเลือกของสมาชิกในกองทุน
- ประชาชนมีเงินทุนหมุนเวียนภายในท้องถิ่น
- ประชาชนมีการสร้างงานเพิ่มขึ้น

4.2.2 ปัจจัยด้านลบ มีดังนี้

- ผู้กู้บางรายไม่พอใจในการอนุมัติเงินกู้ให้กับผู้กู้ คือ ให้น้อยเกินไป

- การจัดทำระบบบัญชียังไม่มีประสิทธิภาพ
- สมาชิกบางรายได้ให้ความร่วมมือในการคัดเลือกระบบการ

4.3 การเกิดองค์กรเครือข่ายของการเรียนรู้

เป็นการเกิดองค์กรเครือข่ายย่อยที่สามารถเพิ่มความรู้ ความสามารถและได้รู้ถึงความสามารถ ความถนัด ของตนและยังช่วยให้ประชาชนหรือสมาชิกสามารถที่จะมีการแลกเปลี่ยนหรือช่วยกันปรึกษาหารือในองค์กรที่เกี่ยวข้องกันเป็นการช่วยให้การดำเนินงานหรือการประกอบอาชีพมีผลผลิตออกมามีคุณภาพมากยิ่งขึ้นในแต่ละครั้งของผลผลิต

4.4 ความเข้มแข็งของชุมชน

ความเข้มแข็งของชุมชนตามที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนดและในท้องถิ่นพบว่า

- หมู่บ้านเกาะแก้วมีความสามัคคีกันปานกลาง เห็นได้จากการช่วยกันจัดการประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน
- ความซื่อสัตย์พบได้จากการที่ผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านแล้ว นำเงินทุนไปดำเนินการตามโครงการที่เสนอในระดับปานกลาง
- สมาชิกในชุมชนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในระดับปานกลางซึ่งเห็นได้จากการจ้างแรงงานในการทำการเกษตรแต่ละครั้งจะแลกเปลี่ยนแรงงานกัน
- ชาวบ้านในปัจจุบันนี้มีการทำงานกันทุกหลังคาเรือน ซึ่งส่งผลให้ชาวบ้านสามารถมีเงินทุนหมุนเวียนภายในครอบครัวได้ตลอดปี
- สมาชิกในชุมชนนี้มีครอบครัวที่อบอุ่น เนื่องจากสมาชิกของแต่ละครอบครัวส่วนใหญ่จะอยู่กันพร้อมหน้าพร้อมตากันมีความรักใคร่ปรองดองกัน
- ในหมู่บ้านเกาะแก้วมีกลุ่มองค์กรที่จัดตั้งเดิมอยู่ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มอสม. กลุ่มเยาวชน แต่ปัจจุบันได้เพิ่มขึ้นมา 1 กลุ่ม คือกลุ่มออมทรัพย์
- คนชราในหมู่บ้านเกาะแก้ว ได้รับความอนุเคราะห์จากกรมประชาสงเคราะห์ โดยการโอนเงินเข้าบัญชีผ่านธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาปากช่อง ให้กับคนชราทั้ง 4 คน เดือนๆ ละ 300 บาท ต่อคน
- หมู่บ้านเกาะแก้วมีผู้นำที่ให้ความยุติธรรมเสมอกับประชาชน ไม่ว่าจะเกิดปัญหาที่ตามผู้นำจะทำตัวเป็นคนกลางคอยไกล่เกลี่ยทั้งสองฝ่าย เพื่อที่จะสามารถรวมขอมกันได้ในเรื่องราวต่างๆที่เกิดขึ้น
- ประชาชนในหมู่บ้านเกาะแก้วนี้มีความกระตือรือร้นในการที่จะร่วมกัน แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับหมู่บ้านของตนเอง โดยจะร่วมกันแก้ปัญหาต่างๆ ให้เหมาะสมและถูกต้องมากที่สุด

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและเสนอแนะ

จากการติดตามผลการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้ว โดยในบทนี้จะเป็นการสรุป อภิปรายผลและนำเสนอข้อเสนอนี้ในด้านต่างๆ ที่ผู้จัดทำสารนิพนธ์ได้พบจากการติดตามและประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้ว ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2544-สิงหาคม 2545 โดยกล่าวแยกข้อย่อยได้ดังนี้

1. สรุปผลการประเมินโครงการ
 2. การอภิปราย
 3. ข้อเสนอแนะ
- สามารถดูรายละเอียดแยกย่อยของเนื้อหาบทนี้ได้ดังนี้

1. สรุปผลการประเมินโครงการ

1.1 วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

1. ทราบถึงการศึกษาของการบริหาร และการจัดการของกองทุน หมู่บ้านเกาะแก้ว
2. ทราบถึงการสร้างรายได้ สร้างโอกาสให้กับประชาชนในท้องถิ่น และได้เสริมสร้างไปสู่ กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านเกาะแก้ว
3. ทราบถึงศักยภาพและยกระดับรากฐานเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศรวมทั้งการสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต
4. ทราบถึงตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในท้องถิ่นของประชาชนพื้นที่เป้าหมาย และทราบข้อมูลระดับความเข้มแข็งของชุมชนตามชี้วัดที่มีในกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้ว

1.2 วิธีดำเนินการ

วิธีดำเนินการประเมินโครงการในหน่วยของบริบทชุมชน (C) ระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้ (หน่วยระบบ A) และหน่วยระบบการดำเนินกิจการของผู้กู้แต่ละราย (หน่วยระบบ B) ส่วนใหญ่ได้มาจาก

- การสัมภาษณ์ โดยเป็นการสอบถามและสนทนากับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการเป็นข้อมูล ตามแบบ บร.ต่างๆ รวมไปถึงการสัมภาษณ์เพื่อค้นหาปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้ว เพื่อนำมาวิเคราะห์หาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น
- การสังเกต โดยภาพรวมของหมู่บ้านเกาะแก้ว และจุดบันทึก

- แบบสำรวจรายงาน บร.1-12
 - ข้อมูลมือ 2 ได้แก่ ข้อมูล จปฐ. กชช 2 ค. ระบบกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้ว
- สาธารณสุขประจำตำบล และหน่วยงานของรัฐ

1.3 ผลการดำเนินการ

1) สรุปบริบทชุมชน

แต่เดิมนั้นหมู่บ้านเกาะแก้วยังคงรวมเป็นหมู่บ้านเดียวกับหมู่บ้านทุ่งเตย ซึ่งยังไม่ได้แบ่งแยกหมู่บ้าน แต่ต่อมาเมื่อปี พ.ศ.2536 ทางอำเภอเห็นว่าบ้านทุ่งเตยมีจำนวนประชากรมาก ไม่สามารถดูแลได้ทั่วถึงจึงทำการแบ่งแยกหมู่บ้านออกมาเพิ่มอีก 1 หมู่บ้าน คือ บ้านเกาะแก้ว ซึ่งหมู่บ้านเกาะแก้วนี้ได้ตั้งตามชื่อเดิมของวัดเกาะแก้วที่มีอยู่ในหมู่บ้าน มีจำนวนครัวเรือน 144 ครัวเรือน มีประชากร 712 คน แบ่งออกเป็นชาย 366 คน เป็นหญิง 346 คน หมู่บ้านเกาะแก้วเป็นที่ราบสูงมีภูเขาล้อมรอบ และมีพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์จึงมีการเพาะปลูก ข้าวโพด มันสำปะหลัง และพื้นที่บางส่วนเป็นดินร่วนปนทราย ทางด้านสาธารณูปโภคหมู่บ้านเกาะแก้วมีไฟฟ้าใช้ทุกหลังคาเรือน มีระบบน้ำประปาใช้ทั้งหมู่บ้าน และมีถนนที่สามารถเดินไปมาสะดวกในการติดต่อกับบุคคลภายนอก

ประชาชนในหมู่บ้านเกาะแก้วได้มีการจัดตั้งสถานที่สาธารณสุขของหมู่บ้านขึ้น เพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้านมีสุขภาพอนามัยของประชากรในหมู่บ้านเกาะแก้ว

ผู้นำของหมู่บ้านเกาะแก้ว คือ ผู้ใหญ่สุนทร อินทร์สร และนอกจากนี้ยังมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านจำนวน 2 คน และมีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 2 คน มีองค์กร 4 องค์กร และประชาชนในหมู่บ้านเกาะแก้วส่วนใหญ่จะมีการนับถือกันเหมือนญาติพี่น้อง จะมีการพึ่งพาอาศัยกันตามโอกาส นอกจากนั้นชาวบ้านยังให้ความเคารพนับถือคนเก่าคนแก่และผู้อาวุโสประจำหมู่บ้าน

2.) สรุปกองทุนหมู่บ้าน โดยภาพรวม

จากนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ประชาชนในหมู่บ้านเกาะแก้วได้ให้ความสนใจในโครงการนี้ เพื่อที่จะนำเงินกู้ของโครงการกองทุน 1 ล้านบาทไปใช้เพื่อสร้างรายได้ ลดรายจ่าย บรรเทาเหตุฉุกเฉิน และความจำเป็นเร่งด่วนลงได้ ซึ่งหมู่บ้านเกาะแก้วได้มีการร่างกฎระเบียบข้อบังคับ และมีการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้วจำนวน 15 คน

การรับคัดเลือกผู้กู้ของกองทุนจะดำเนินการ โดยให้ผู้กู้ได้เขียนโครงการเสนอมาขึ้นกับคณะกรรมการเพื่อจะนำไปร่วมพิจารณาว่าจะให้กู้เท่าไร โดยทางคณะกรรมการดูความเป็นไปได้ในการชำระหนี้ของผู้กู้ว่ามีความสามารถแค่ไหนในการชำระหนี้มากแค่ไหนซึ่งทางคณะกรรมการ

จะปล่อยกู้ให้กับสมาชิกไม่เกินรายละ 20,000 บาท ต่อคนส่วนการรับชำระหนี้จะกระทำโดยชำระ ณ ธนาคารออมสิน สาขาปากช่อง โดยผู้กู้จะชำระหนี้เงินต้นพร้อมดอกเบี้ย ตามที่ได้ตกลงไว้ใน หนังสือสัญญาการกู้ (มีระยะเวลาการกู้ไม่เกิน 1 ปี อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 12 บาทต่อปี) และผู้กู้ ต้องนำหนังสือหรือหลักฐานการกู้มาให้กับทางคณะกรรมการจัดทำลงบัญชีแบบง่าย ๆ ในส่วนที่ เกี่ยวข้องกับกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้ว

3) สรุปผลการดำเนินงานของผู้กู้แต่ละราย

จากโครงการกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้ว ได้มีการปล่อยกู้จำนวน 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2544 จำนวนผู้กู้ 54 ราย เป็นเงิน 923,000 บาทและจะชำระคืนเงินกู้ วันที่ 31 ตุลาคม 2545 ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2545 จำนวนผู้กู้ 8 ราย เป็นเงิน 61,500 บาท และชำระคืน วันที่ 30 มิถุนายน 2546 รวมการปล่อยกู้ทั้งสองครั้งเป็นยอดเงินจำนวน 984,500 บาท คงเหลือเงินจำนวน 15,500 บาท และรวมผู้กู้ทั้งหมด 62 รายและจากการกู้ดังกล่าว สามารถ แบ่งกลุ่มผู้กู้ได้ 4 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

- กลุ่มปลูกพืช ได้แก่ ข้าวโพด มันสำปะหลัง จำนวน 31 ราย เป็นเงิน 536,000 บาท
- กลุ่มเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ วัว สุกร ไก่ จำนวน 17 ราย เป็นเงิน 232,500 บาท
- กลุ่มร้านค้า ได้แก่ เปิดร้านของชำ รับซื้อของเก่า จำนวน 9 ราย เป็นเงิน 126,000 บาท
- กลุ่มอื่น ๆ เช่น ช่างเหล็ก ช่างเสริมสวย ไม้ดอกไม้ประดับ การประปา และการปั่น หล่อ รวมกลุ่มนี้มีจำนวน 5 ราย เป็นเงิน 90,000 บาท

จะเห็นได้ว่าชาวบ้านในหมู่บ้านเกาะแก้ว จะทำการประกอบอาชีพ โดยยึดเอา ความสามารถและความถนัดของตนเองเป็นหลัก ในการประกอบอาชีพ โดยมีการทำวิธีการ ดำเนินงานตามขั้นตอนที่เคยพบเห็นและมีประสบการณ์มาก่อน รวมทั้งยังมาจากบุคคลภายนอก ด้วย ส่วนทางด้านวัตถุประสงค์จะซื้อมาจากพ่อค้าคนกลาง เป็นส่วนใหญ่

2. การอภิปรายผล

1. การบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้ว ม.14 ต.หมูสี อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา ได้แก่

1.1 การเกิดกองทุน กองทุนหมู่บ้านเกาะแก้ว ม. 14 ต.หมูสี อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านขึ้นมาจากประชาชนในหมู่บ้านเกาะแก้ว ได้ให้ความ ร่วมมือกันจัดตั้งกองทุนขึ้นมา โดยประชาชนในหมู่บ้านได้มีความสนใจเกี่ยวกับโครงการกองทุน และมีความเข้าใจ มีแนวโน้มในการจัดตั้งกองทุนเป็นการแสดงให้เห็นว่าประชาชนมีส่วนร่วมใน การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้วมาก

1.2 การมีระบบบริหารกองทุน กองทุนหมู่บ้านเกาะแก้ว มีการจัดโครงสร้างองค์กร และมีกฎระเบียบข้อบังคับของกองทุนที่ชัดเจน มีการตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนและมีการแบ่งหน้าที่การทำงานอย่างถูกต้องเพื่อสะดวกในการบริหารกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้ว

1.3 การมีการเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเอง กองทุนหมู่บ้านเกาะแก้วได้มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนในหมู่บ้านมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ แต่ยังไม่ถึงขั้นพึ่งตนเองได้ทั้งหมด โดยที่ยังคงต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมชนภายนอกเข้ามาช่วยในบางเรื่องอยู่

1.4 การสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคม คนในชุมชนกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้ว มีการรวมตัวเป็นกลุ่มในการประกอบอาชีพ เช่น กลุ่มเลี้ยงวัว กลุ่มเลี้ยงไก่ กลุ่มปลูกข้าวโพด เป็นต้น และมีแนวโน้มจากการจัดตั้งสหกรณ์ในหมู่บ้านได้

1.5 การมีศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น คนในหมู่บ้านเกาะแก้ว มีความซื่อสัตย์ ร่วมมือร่วมใจ มีความสามัคคี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน

2. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดผล ด้านบวกและด้านลบ

- ประสพการณ์ของคนในชุมชนที่ประสบความล้มเหลวมาก่อน จึงได้อาศัยเป็นบทเรียนที่ให้คนในชุมชนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และรวมตัวกัน เป็นกลุ่มในการประกอบอาชีพ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำซาก

- ประชาชนในหมู่บ้านเกาะแก้วมีความรู้ และมีความเข้าใจในระเบียบข้อบังคับของกองทุนมากในการบริหารงานช่วยให้ดำเนินงานแต่ละครั้งทำได้ง่ายและสะดวกขึ้น

- การประกอบอาชีพของคนในหมู่บ้าน ที่ประสบกับการขาดเงินทุนในการลงทุน ครั้งก่อนจึงได้อาศัยเงินทุนตัวนี้มาช่วยในการลงทุนเพิ่มขึ้น ในการประกอบอาชีพจะให้ผลผลิตออกมามีศักยภาพที่ดี

2.2 ปัจจัยด้านลบ

- คนในชุมชนยังมีสภาพเป็นลูกหนี้ของธนาคาร และนายทุน ซึ่งอัตราดอกเบี้ยค่อนข้างสูงทำให้ขาดเงินทุนหมุนเวียนเพราะว่าส่วนหนึ่งต้องนำไปชำระหนี้ทำให้ไม่สามารถดำรงทุนให้เติบโตได้ในระยะเวลาอันสั้น

- การจัดการในเรื่องของระบบบัญชีกองทุนหมู่บ้าน ยังไม่มีความพร้อมมากนัก เนื่องจากผู้ที่จดลงรายการทางบัญชียังไม่มีความรู้ในส่วนนี้ จึงทำให้การทำงานระบบการบัญชีกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้วยังไม่มีคุณภาพดีเท่าที่ควร

3. การเกิดองค์กรเครือข่ายการเรียนรู้

จากการปฏิบัติงานของประชาชนในหมู่บ้านเกาะแก้ว ได้มีการสร้างเครือข่ายองค์กรย่อยภายในหมู่บ้าน ได้แก่ กลุ่มสมาชิกผู้ประกอบอาชีพทำไร่ มั่นสำปะหลัง กลุ่มเลี้ยงสัตว์ กลุ่ม

ร้านค้าและกลุ่มอื่นๆ เช่น อาชีพเสริมสวย อาชีพประดิษฐ์ไม้ดอกไม้ประดับ อาชีพการปั้น อาชีพช่างเหล็ก และอาชีพประปา องค์กรเหล่านี้ได้สร้างการเรียนรู้ เพื่อเสริมประสิทธิภาพและความแข็งแกร่งในการดำเนิน โครงการตลอดจนสร้างเครือข่ายกับองค์กรภายนอกชุมชน

4. ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชนพื้นที่เป้าหมาย

ความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้านเกาะแก้ว เป็นในลักษณะของประชาชนในหมู่บ้านรู้จักหน้าที่ของตนเองในการกระทำงานใดๆ ก็ตาม การสื่อสารหรือสื่อความเข้าใจแบบไม่เป็นทางการที่มีประสิทธิผล การอยู่ในหมู่บ้านอย่างมีสันติ และยังเป็น การช่วยสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจให้กับหมู่บ้านและประเทศ

5. ผลโดยตรงและผลกระทบต่างๆ คือ

5.1 ผลโดยตรง (Immediate Result) จากกองทุนดังกล่าวส่งผลให้ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาสมาชิกที่กู้เงินไปดำเนินการสามารถก่อให้เกิดรายได้เอาไว้

5.2 ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact) สมาชิกผู้กู้เงินกองทุนฯไปดำเนินการโครงการสามารถปลดเปลื้องภาระหนี้สินได้ และยังเป็น การเพิ่มศักยภาพในการประกอบอาชีพและยังรวมไปถึงการสร้างฐานะทางเศรษฐกิจให้เข้มแข็งขึ้นกว่าแต่ก่อน

5.3 ผลกระทบโดยอ้อม (Indirect Impact) จากโครงการกองทุนฯ ดังกล่าวเป็นการสร้างวิถีชีวิตคนในชุมชนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์ ก่อให้เกิดสันติสุขในหมู่บ้านเกาะแก้ว

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขระเบียบข้อบังคับกองทุนฯ

1) ควรที่จะมีการแก้ไขระเบียบข้อบังคับในส่วนของการติดตามโครงการทำได้ โดยการเพิ่มกฎระเบียบข้อบังคับในส่วนของการติดตามกู้เงินไปแล้ว ไม่ปฏิบัติตามโครงการที่เสนอหรืออนุมัติให้กับผู้กู้เงินควรมีบทลงโทษต่อผู้กู้เงินไปแล้วไม่ใช่ให้เกิดประโยชน์

2) ควรมีการลดหย่อนคุณสมบัติบางประการในระเบียบข้อบังคับกองทุนฯ เพื่อให้คนยากจนบางรายได้มีส่วนในการเป็นสมาชิกของกองทุนได้ง่ายและสะดวกขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการกองทุน

1) การบริหารจัดการกองทุนของหมู่บ้าน/ชุมชน ควรที่จะมีการระบุน้ำที่และความรับผิดชอบที่ชัดเจนเพื่อที่จะทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานกองทุนฯ นั้นมีการกระจายงานกันได้ทั่วถึง

2) คณะกรรมการหมู่บ้านควรที่จะมีการจัดฝึกอบรม มีการสัมมนาขององค์กรภายนอกเพื่อที่จะได้นำความรู้ต่างๆ ที่ได้ศึกษาเพิ่มเติมมาปรับปรุงแก้ไขใช้กับการบริหารกองทุนของหมู่บ้าน

3.3 ข้อเสนอแนะเงินกู้ไปพัฒนากิจกรรมอาชีพของสมาชิกกองทุน

1) สมาชิกของกองทุนที่กู้เงินกองทุนไปใช้ในการลงทุนประกอบอาชีพนั้นควรที่จะมีความรู้ ความสามารถหรือมีความถนัดในอาชีพที่ตนเองคิดว่าทำแล้วเกิดประโยชน์ ส่งผลดีกับตนเองและครอบครัว

2) การที่สมาชิกจะลงทุนทำกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้นมา ควรที่จะดูข้อจำกัดของระยะเวลาในการได้ผลผลิตออกมา เพื่อให้คุ้มกับเงินลงทุนที่ได้ลงทุนทำกิจการ และทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบันด้วย

3) ผู้กู้ที่ลงทุนทำกิจการอย่างหนึ่งขึ้นมาแล้ว แต่ยังไม่มีความพร้อมสำหรับอาชีพควรที่จะหาความรู้เพิ่มเติม เช่น เข้ารับการฝึกอบรม หรือการสัมมนาในเรื่องที่เกี่ยวกับอาชีพที่ผู้กู้ได้ตัดสินใจทำเพื่อเป็นการช่วยให้ผู้กู้มีความแน่ใจในการประกอบอาชีพมากขึ้น

3.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการค้นคว้าวิจัยต่อไปหรือเพิ่มเติม

1) หลังจากสิ้นสุดโครงการบัณฑิตกองทุนลงแล้ว ควรที่จะมีการติดตามและประเมินผลของโครงการกองทุนฯ ต่อไปเป็นระยะๆ ซึ่งอาจจะกระทำโดย หน่วยงานของราชการ ประชาชนในหมู่บ้านนั้นหรือนักวิจัยภายนอกชุมชน เป็นต้น

2) ในการค้นคว้าวิจัยอาจจะใช้กรอบแนวคิดที่ไม่ใช่ CIPP อาจจะใช้รูปแบบของประชาชนในหมู่บ้านประเมินตนเอง โดยการสังเกต สันทนา เป็นต้น อาจทำได้โดยการติดตามผลการดำเนินงานของกองทุนอย่างต่อเนื่องทุก ๆ เดือน โดยการเข้าร่วมการจัดเวทีประชาคมหมู่บ้าน/ตำบล หรือสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับกองทุน กับทางคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านตลอด เพื่อที่จะได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและชัดเจนขึ้น

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้ว, สำนักงาน. 2544. **ระเบียบข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเกาะแก้ว**. นครราชสีมา.
- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักงาน. 2544. **คู่มือสำหรับประชาชนเพื่อเตรียมการจัดตั้ง และดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง**. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี.
- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักงาน. 2544. **ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544 ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2544**. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ,สำนักงาน. 2545. **แนวทางการจัดทำโครงการพัฒนา เศรษฐกิจระดับชุมชน**, นครราชสีมา.
- คณะกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับอำเภอ, ศูนย์ประสานงาน. 2544. **ยุทธศาสตร์กองทุนหมู่บ้านยั่งยืน**. นครราชสีมา.
- เจลีเยว บุรีภักดี,ศาสตราจารย์ ดร. และคณะ. 2545. **ชุดวิชาการวิจัยชุมชน**. จำนวน 100,000 เล่ม. กรุงเทพฯ : เอส.อาร์.พรินติ้ง.
- เจลีเยว บุรีภักดี,ศาสตราจารย์ ดร. และคณะ. 2545. **ชุดวิชาการนิพนธ์**. จำนวน 100,000 เล่ม. กรุงเทพฯ : เอส.อาร์.พรินติ้ง.
- เทคโนโลยีสุรนารี, มหาวิทยาลัย. 2544. **คู่มือนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการจัดการและการประเมินโครงการ**. นครราชสีมา.
- นิริวดี ทาเวียง. 2545. **เอกสารประกอบการสอนการเขียนรายการอ้างอิงและการเขียนรายการอ้างอิง ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการและการประเมินโครงการ**. 15 มิถุนายน 2545. ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (บรรณาธิการ). 2544. **รวมบทความทางการประเมินโครงการ**. พิมพ์ครั้งที่ 6. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.